

Upravništvo: Ljubljana, Puccinjeva
ulica 5 — Telefon št. 31-22, 31-23,
31-24

Inseratni oddelk: Ljubljana, Puccin-
jeva ulica 5 — Telefon 31-25, 31-26

Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42

Računi pri post. ček. zavodu: Ljub-
ljana št. 17.749

IZKLUČNO ZASTOPSTVO za ogla-
se iz Kr. Italije in inozemstva una

Unione Pubblicità Italiana S. A.,
Milano

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Narodna snaga mesečno L. 12.—
za inozemstvo pa L. 22.80

Uredništvo:
Ljubljana, Puccinjeva ulica št. 5
telefon 31-22, 31-23, 31-24

Rokopisi se ne vračajo

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA
per la pubblicità di provenienza
italiana ed estera:

Unione Pubblicità Italiana S. A.
Milano

Continua l'avanzata delle forze dell'Asse

1220 autocarri britannici catturati o distrutti fino al 31 gennaio — Nuove efficaci azioni contro Malta — Un piroscafo nemico colpito al largo di Tobruk

Il Quartier Generale delle Forze Armate
Comunica in data di 6 febbraio 1942-XX il
seguente bollettino di guerra No. 615:

Nella Cirenaica orientale i reparti che
inseguono il nemico procedono, occupata
Timini, verso la regione di Ain el Gazala.

Il numero degli autocarri britannici cat-
turati o distrutti fino al 31 Gennaio è sa-
lito a 1220.

In una incursione su di un aerodromo
avversario formazioni dell' aviazione dello
Asse hanno distrutto al suolo alcuni appa-
recchi inglesi danneggiandone gravemente
molti altri; attrezzature logistiche sono
state pure insistentemente battute.

Bombardieri italo-tedeschi hanno rinno-
vato efficaci azioni contro gli obiettivi
di Malta conseguendo visibili risultati. Nel

cielo dell' Isola la caccia germanica ha ab-
battuto in combattimento tre Hurricane.

Una nostra pattuglia aerosilurante por-
tatasi all' attacco di un convoglio nemico
fortemente scortato al largo di Tobruk
riusciva, nonostante la violenta reazione
contraerea a colpire un piroscafo che si
arrestava con manifesti segni di incendio.
I velivoli sono rientrati alla base, con un
morto ed alcuni feriti a bordo.

Osne sile neprestano napredujejo

1220 britanskih avtomobilskih vozil zaplenjenih ali uničenih do 31. januarja t. l. — Nove uspešne akcije proti Malti — Sovražna ladja zadeta pri Tobruku

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil
je objavil 6. februarja naslednje 615. vojno
poročilo:

V vzhodni Cirenaiki napredujejo oddel-
ki, ki zasledujejo sovražnika, po zasedbi
kraja Timini proti pokrajini Ain el Gazala.
Število britanskih avtomobilskih voz, ki
so bili zaplenjeni ali uničeni do 31. janua-
rja t. l., je naraslo na 1220.

Pri napadu na neko sovražno letališče
so letalski oddelki osi uničili na tleh nekaj
angleških letal in več drugih hudo poško-
dovani; prav tako so bile brez prestanka

obstreljevane logistične naprave.

Italijanski in nemški bombniki so pono-
vili svoje uspešne akcije proti ciljem na
Malti in dosegli vidne uspehe. V zraku so
nemški lovci nad otokom v borbah sestrel-
ili 3 Hurricane.

Naša patrula torpednih letal, ki je na-
padla močno spremljanj sovražni konvoj ob
obali Tobruka, je navzile silovitemu proti-
letalskemu ognju zadela neko ladjo, ki se
je ustavila s vidnimi znaki požara. Letala
so se vrnila na svoje oporišče z enim mrt-
vim in nekaterimi ranjenimi med posadko.

Tudi drugi nemški listi na enak ironičen
način razpravljajo o metodah angleškega
min. predsednika, ki skuša vsaj z besed-
dami popraviti zadnje najnovejše neuspehe.

Prezgodnji angleški računi s Haile Selasijem

Rim, 6. febr. u. Zadnje novice o Etiopiji
so dale angleškemu državnemu podtajniku
v znanem ministru Lawu povod za
dolgi govor, ki ga je imel pred dnevi za
nedeljske radijske poslušalce. Law je izja-
vil, da so se končno dolga in težka poga-
janja med Londonom in neugum končale
s sporazumom, ki obsega naslednje točke:

1. Abesinska krona se vrača njenemu
zakonitemu nosilcu. 2. Med Etiopijo in An-
glijo se izmenjajo diplomatski zastopniki.
3. Anglija bo podprala neguša v njegovih
poslih in mu dala na razpolago sodnike,
uradnike in tehnične osebe, kakor tudi 2
in pol milijona funtov za dve leti, da lahko
»vzvede narodni denar«. Beležimo ta dej-
stva, ker so zanimiva v okviru zgodovine
sedanje vojne, sama po sebi pa nimajo prav
nobene pomena. Vse etiopsko ozemlje,
ki se bo na primeren način povečalo, se
bo vrnilo Italiji in vsi sporazumi med An-
glijo in n' enim črnim klijentom se bodo
razveljavili. (Gazzettino.)

Piemontska princesa med ranjenci

Meran, 6. febr. s. Tu se je včeraj mu-
dila Piemontska princesa, ki je obiskala vo-
jaško in civilno bolnišnico. Sprejeli so jo
prefekt in zastopniki drugih pokrajinskih
oblasti. Princesa je obiskala po vrsti vo-
ranjence in jih tolažila. Popoldne je bila
v Bolzanu, kjer je prav tako obiskala vo-
jaške in civilne bolnišnice v mestu. Bila je
tudi pri Rdečem križu in v bolničarski
šoli ter v delavnici za pripravljanje zavoj-
ev za čarovi za vojske na fronti.

BOMBARDIRANJE SINGAPURA

**Ciloviti ogenj japonskih topov je singapurske utrube že napol po-
rušil — Neprestani letalski napadi**

Tokio, 6. febr. (Domei). Silovito obstre-
ljevanje Singapura, ki se je pričelo 5. fe-
bruarja popoldne in s katerim je japonsko
topništvo otvorilo poslednje operacije proti
Singapuru, se je nadaljevalo vso preteklo
noč do davi. Lahko se trdi, da je singa-
purske utrdbne naprave strahoviti japo-
nski topniški ogenj že napol porušil. Med
tem ko so streljali japonski topovi s postoj-
ank na obali pri Johore Bahruju, je japo-
nsko letalstvo v vedno novih valovih pre-
letavalo sovražnikove obrambne postojan-
ke v Singapuru in silovito bombardiralo
britanske vojaške naprave. Razen ožjih vo-
jaških ciljev pa so japonska letala bombar-
dirala tudi vse naprave vzdolž nasprotnega
brega morske ožine Johore Bahru, kjer je
bilo povzročeno veliko razdejane.

Johore Bahru, 6. febr. s. Japonska sploš-
na ofenziva proti Singapuru se je pričela
v sredo popoldne ob 18. Japonsko topništvo
je tedaj pričelo od vseh strani strahovito
obstreljevati vojaške naprave na otoku, pred-
vsem pa trdnjave ob Johorski ožini, ki so
od Singapura oddaljene komaj dobro miljo.
Sanghaj, 6. febr. u. Poročila iz Tokja
kažejo, da se japonska splošna ofenziva
proti Singapuru nadaljuje z vso silo. Pri
predvčeršnjih letalskih napadih na Singa-
puro je sodelovalo okrog 200 japonskih
bombnikov. Tedanja njihova formacija je
bila največja, kar jih je doslej nastopilo
pri letalskih operacijah v vzhodni Aziji.
Po doslej je nepotrjenih vesteh se je nekaj
japonskih oddelkov izkrcalo na južnovzhod-
ni obali; singapurskega otoka. Kakor kaže,
so se Japonci v tej operaciji poslužili tudi
padalcev. Druge vesti pravijo, da so se Ja-
ponci izkrcali tudi na otokih južno od Sin-
gapura. (Ult-me Notizie.)

Napad na singapurska letališča

Tokio, 6. febr. (Domei). V teku včeraj-
šnjih silovitih napadov japonskega letalstva
na Singapur so japonski bombniki obsipali
z bombami predvsem singapurska letališča
in letalske naprave. Na enem izmed leta-

lišč je bila popolnoma uničena startna pro-
ga, tako da se letala s tega oporišča ne
bodo mogla več dvigati. Skupaj na japonskih
bombnikov je presenetila 4 sovražnikove
Hurricane, ki niso sprejeli borbe, marveč
so se umaknili.

Tokio, 6. febr. d. S poučene strani obja-
vljajo, da je do 27. januarja sestrelilo japo-
nsko letalstvo 157 britanskih letal, dočim je
bilo nadaljnjih 95 letal uničenih na tleh.

Neprestano v ognju japonskih topov

Sanghaj, 6. febr. d. Poročila iz Singapura
javljajo, da je japonsko topništvo v zal-
njih 24 urah s kratkimi presledki nepre-
stano obstreljevalo zlasti severni del singa-
purskega otoka. Prav tako je bilo japonsko
letalstvo v tem času zelo aktivno nad Sin-
gapurom, kjer je razne točke neprestano
obsipalo z bombami. O povzročenih škodi
singapurska poročila ne navajajo nobenih
podrobnosti.

Skrajno kritični položaj

Sanghaj, 6. febr. d. Kakor javljajo iz
Camberja, je bilo tamkaj danes sužbeno
objavljeno, da se je večini avstralskih čet,
ki so bile prej zapletene v borbe v Malaji,
posrečilo umakniti se na singapurski otok.
Nadalje se je danes zvedelo, da je vrhovni
poveljnik britanskih in ameriških sil gene-
ral Wavell, ki ima svoj glavni stan neke-
je v Nizozemski vzhodni Indiji, izdal branil-
ni Singapura poziv, naj poskušajo pridobi-
ti na času, češ da se lahko pričakuje v
bližnji bodočnosti prihod znatnih ojačenj iz
Amerike in Anglije. Iz dnevnega povelja
generala Wavella se jasno vidi, da je po-
ložaj Singapura skrajno kritičen. Prav ta-
ko je v Sanghaj dospela vest, da je tudi
indijski podkrpal izdal sličen poziv po ra-
diu na singapursko posadko.

Razbit konvoj

Tokio, 6. febr. (Domei). Z nekega leta-
skega oporišča v Mala'ji javlja dopisnik ja-
panske poročevalske agencije, da so japo-

nica letala 5. januarja navzile silovitemu za-
purnemu ognju sovražnikovega protiletal-
skega topništva okrog podneva uspešno
bombardirala sovražniški konvoj transport-
nih ladij, ki je plul skozi malaško morsk-
o ožino mimo Singapura. Sovražnikov konvoj
so spremljale križarke in rušilci. Navzile
hudemu ognju njihovega protiletalskega
orozja pa se je japonski napad končal z
izvrstnimi rezultati. Ena tovarna ladja z
10.000 tonami je bila potopljena, ena 6000-
tonska ladja zažgana, trije 3000-tonski pa-
niki pa so bili z bombami tako poškodovani,
da so morali prekiniti nadaljnjo pločbo. Vsa
japonska letala so se nepoškodovano vrnila
na svoje oporišče.

Angleška letala pobegnila na Sumatro

Saigon, 6. febr. u. Angleške letalske sile,
ki so pred dnevi zapustile Singapur, so se,
kakor zatrjujejo, po odredbi angleškega
vrhovnega poveljstva zatekle na letalsko
oporišče v Palambergu na Sumatri.
Japonska letala so doslej že okrog 60 krat
bombardirala Singapur, ne da bi pri an-
gleškem letalstvu naletela na velik odpor.
Tudi ogenj protiletalskega topništva v
Singapuru je prišel popuščati. Ob pričetu
letalskih napadov je bilo v Singapuru
okrog 40 protiletalskih baterij, sedaj pa
jih je le še štiri ali pet. Pri letalskem
napadu 1. februarja na japonska letala ni
bil oddan niti en strel. Iz Johore Bahruja
so opazili, da so japonska letala pri svojih
zadnjih napadih na Singapur potopila 4
angleške rušilce. Njihovi dimniki še se-
gajo nad vodno gladino. Razdejala so brž-
kone tudi skladišče pogonskih sredstev v
Singapuru, ker se s tamošnjega področja
dvigajo gosti oblaki črnega dima. (Piccolo.)

Napadi na Javo

Saigon, 6. febr. s. Japonska letala so
napadla celo vrsto letališč na Javi. Pri teh
napadih je sodelovalo 150 bombnikov in
lovcev. Posebno hudo so bombardirala
Serabaja, Malang in Madioen. Nizozem-

Nove izgube sovjetskih sil

Sovjetski neuspeh pri Kursku — Nemška in italijanska letala uničila 38 sovjetskih letal — Bombe na Voronež in Gorki

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 6. febr.
Vrhovno poveljstvo nemške vojske je da-
nes objavilo naslednje vojno poročilo:

Na vzhodnem bojišču so čete nemške
vojske, ki so jih podpirale močne skupine
letalskih sil, pri obrambi proti sovražnim
napadom in pri uspešnih protinapadih pri-
zadejale sovražniku spet težke izgube in
materialno škodo.

Kljub ledenim snežnim viharjem je bil
na področju severovzhodno od Kurska
izveden krajevni protinapad in je bilo pri
tem v borbah, ki so trajale več dni, ujetih
294 ljudi, med njimi 1 divizijski poveljni-
k, dalje je bilo 1450 ljudi ubitih in je sovraž-
nik izgubil 6 oklopnih vozil, 25 topov, mno-
go težkega in lažjega pehotnega orožja,
kakor tudi še druge vojne potreščine.

V borbi proti sovjetskim letalskim sil-
am, v kateri so sodelovale tudi skupine
italijanskih letalskih sil, je bilo včeraj 38
sovražnih letal sestreljenih ali uničenih na
tleh.

Bojna letala so v noči na 5. februar po-
vzročila požar v napravah neke letalske
tovarne v Voronežu ter so z bombami za-
dela tovarno avtomobilov v Gorkiju.

Na morju okrog Anglije so letalske sile
z bombami poškodovale 3 večje trgovinske
ladje, od katerih se je ena vnela in naglila
na stran. Nadalje so ponoči z uničujočim
učinkom napadla železniške naprave na
progi New Castle—Edinburgh.

V severni Afriki se je nadaljevalo zasle-
dovanje sovražnika v vzhodnem delu Cirenai-
ke. Skupine nemških letalskih sil so
bombardirale britanska šotorska taborišča,
zbirajoča se motorna vozila in letališča
okrog Tobruka.

Nemške letalske sile so podnevi učinko-
vito napadle sovražne ladje in vojaške na-
prave v luci La Valletti na otoku Malti in
so poškodovale dve britanski podmornici.
Eskadrile lovcev, ki so zaradi zaščite spre-
mljale bombnike, so sestrelile 3 britanska
letala, ne da bi same izgubile kak aparat.

Uspeh italijanskih letal

Z vzhodne fronte, 6. febr. u. Letalske sile
italijanskega ekspedicijskega zbora v Rusiji
uspešno nadaljujejo svoje operacije, pri ka-
terih posegajo v borbe na tleh, čeprav mo-
rajo premagovati velike težave zaradi ne-
ugodnega vremena in mraza. Zadnje dni so
pri napadu na sovražno letališče itajjanski
lovci uničili na vzletišču 5 sovjetskih letal,
3 pa so pozneje sestrelili v letalskih spoda-
h. Vsa italijanska letala so se vrnila na
svoje oporišče. (Piccolo.)

S finskega bojišča

Helsinki, 6. febr. u. Finsko vojno poro-
čilo beleži, da se nadaljuje na vseh frontah

cem so letala prizadela znatno škodo. Ni-
zozemski komunikacije priznava te napade
in beleži, da je prišlo do hudih spopadov tu-
di na kopnem v neposredni okolici Balik
Papana. Japonska letala so na raznih toč-
kah nizozemskega otočja napadla nizozem-
ske vojne ladje.

Tokio, 6. febr. s. Japonski glavni stan
je objavil, da so letalske sile japonske
mornarice, ki operira na južnozpadnem
področju Pacifika, množestveno napadle
Serabajo, važno nizozemsko pomorsko
oporišče. V letalskih spopadih in na letali-
šču v Serabaji je bilo uničenih 85 so-
vražnih letal. Glede šestih nadaljnjih let-
al še ni potrjeno, ali so bila zares sestrel-
jena odnosno uničena. Japonski glavni
stan dodaja v svojem komunikatu, da so
bile s tem stvarno uničene vse sovražne
letalske sile v Serabaji. Z napadnega po-
leta se tri japonska letala niso vrnila.
Četrto letalo je treščilo med sovražne po-
stojanke z vsemi svojimi bombami. Kon-
čno pravi komunikate, da so japonska letala
bombardirala in potopila 3 sovražne ladje
po šest, tri in dva tisoč ton.

V Birmi

Bangkok, 6. febr. s. Japonske čete, ki se
bore v Birmi, so prekorale reko Salween
in zavzele mesto Paan na levem bregu
Mesto je 50 km severno od Moulmeina.

Saigon, 6. febr. u. Iz Ranguna poročajo,
da je japonsko topništvo 6 ur neprestano
obstreljevalo mesto Martaban. Japonski
oddelki so se med tem z majhnimi lad-
jicami izkrcali na nekaterih točkah mar-
tabanskega zaliva. Angleži priznavajo, da
je Japoncem uspelo izvojevati nekaj oto-
kov ob izlivu reke Salween. (Stampa
Sera.)

Tokio, 6. febr. u. Japonski glavni stan
je objavil, da so japonska letala nenadno
trikrat povrsti napadla letališče Tungu v
Birmi. Uničila so en težki bombnik in 6
drugi manjših bombnikov. Na japonski
strani ni bilo nobene izgube. Druga japo-
nska letala so bombardirala Rangun.
Velika formacija bombnikov se je v prvi-
vih popoldanskih urah nenadno pojavila
nad rangunskim vojaškim napravami in jih
z bombami razdejala. Skoraj istočasno
so japonski bombniki bombardirali leta-
lišče tudi v Peguju. (Piccolo.)

Zvedelo se je, da od včeraj dalje ran-
gunski radió ne oddaja več. Sprito tega
sodiijo, da je bila pri omenjenem letalskem
napadu radijska postaja razdejana.

Na Filipinih

Sanghaj, 6. febr. d. Poročila o voja-
škem položaju na Filipinih kažejo, da ni
prišlo zadnje dni do večjih sprememb. Ja-
ponci sistematsko nadaljujejo uničevanje

delovanje finskega težkega topništva. Ob-
streljevalo je sovražne postojanke in raz-
dejalo nekaj utrb, ki so jih pravkar gra-
dile. Na fronti ob Sviru je bil ogenj so-
vjetskega topništva na nekaj točkah po-
sebnno močan. Sovražne patrole so bile od-
bite. V vzhodni Kareliji je prišlo do živah-
nega delovanja prednjih oddelkov. Več so-
vražnih topov je bilo uničenih.

Včeraj se je pojavilo nekaj sovjetskih
letal nad Finskim zalivom in Helsinkih.
Protiletalsko topništvo iz Helsinkov je so-
vjetska letala dvakrat odbilo. (Gazzettino.)

Nove sovjetske zahteve

Bern, 6. febr. u. Iz Londona poročajo: Za-
vezniški diplomatski krogi se trenutno ba-
vijo s potrebami sovjetskega vrhovnega po-
veljstva. Večina diplomatskih zastopnikov
izraža mnenje, da bo Stalin zahteval, vedno
več pomoči od Anglije, če bi mu drug-
če ne bilo mogoče nadaljevati operacij. Ruska
vlada je zelo razočarana glede dobav vojnih
potrebščin in tudi neuspehu, ki jih zavze-
niški doživljajo na Pacifiku in v Libiji, resno
vzmernirajo ruske odgovorne kroge. (Pic-
colo.)

Kim, 6. febr. s. Načelnik delegacije sovjet-
skih delavcev Svernik, ki se sedaj mudi v
Londonu, je izjavil, da je delegacija popo-
loma zadovoljna s svojim bivanjem v Ve-
liki Britaniji, pa tudi glede na možnost, da
je lahko opravila nalogo, ki jo je imela pri
tem obisku. Ogladala si je več kakor deset
mest in okrog 60 tovarn, rudnikov in ladje-
delnic. Svernik je izjavil, da se delegacija
povsod priročno sprejeli in da smatrajo
člani delegacije to za izraz toplih simpatij,
ki jih kaže Anglija do Sovjetske zveze.
Delegacija je prepričana, da bodo zbora-
nja angleških delavcev in delavk, ki jim je
prisostvovala, služila za ojačenje prijatelj-
stva delavskih razredov Velike Britanije in
Sovjetske zveze. Nadalje je izrazil prepi-
čanje, da bodo obisk delegacije v Veliki
Britaniji kakor tudi osebni stiki, ki jih je
navzela s člani generalnega sveta angleških
strokovnih organizacij, ugodno vplivali na
nadaljnje ojačenje prijateljstva med an-
gleškimi in sovjetskimi sindikalnimi organiza-
cijami. Svernik je izjavil, da so po n'ego-
vom mnenju v angleški industriji še krite
energije, ki doslej niso bile izrabljene v
polni meri, in rezerve, ki se doslej še niso
izčrpale. Dodal je, da morajo delavci v še
večji meri sodelovati pri delu, da se odpravi
tudi ta pomanjkljivost.

Smrt nemškega generala

Berlin, 6. febr. u. General Herbert Geit-
ner, ki je bil v preteklem decembru ranjen
na vzhodni fronti, je umrl v vojaški bol-
nišnici v Freiburgu. Nazadnje je general
Geitner na ruski fronti poveljeval ptočni
diviziji iz vzhodne Saške. (Stampa Sera.)

poslednjih postojank ameriškega odpora
na polotoku Batang. Lahko se računa, da
bodo ameriške sile, ki se tamkaj obupno
branijo, v kratkem likvidirane. Se zmerom
ni nikahki vesti o zatočišču bivšega filipin-
skega predsednika Quezona in članov nje-
gove vlade, ki so se še pred japonsko za-
sedbo Manile umaknili iz filipinske pre-
stolnice, ter se brzkone nahajajo nekeje na
polotoku Batangu ali pa v trdnjavi Cor-
regidor. Začasna filipinska vlada pod pre-
sedstvom Vargasa je danes prevzela svoje
posle.

Francoski poslanik v Pekingju

Nanking, 6. febr. s. Francoski poslanik
pri nacionalni kitajski vladi v Nankingju je
odpotoval v Peking, da zbere podatke o po-
ložaju v severni Kitajski. V Pekingju se bo
mudil teden dni. Tam se bo razgovarjal z
voditelji zunanje političnega odbora sever-
ne Kitajske.

Izmenjava diplomatov

Tokio, 6. febr. (Domei). Na lanišnji ti-
slovnj konferenci je službeni zastopnik ja-
panskega informacijskega urada Hori izja-
vil predstavnikom tujega tiska, da doslej
med Japonci in Združenimi državami ni
bilo dosežen še nikakršen sporazum o izme-
njava odposlancih diplomatskih zast-pri-
kov. K temu je pripomnil, da se vprašanje
izmenjava diplomatov še proučuje.

Turčija na plovdivskem velesejmu

Sofija, 6. febr. s. Turška vlada je skle-
nila sodelovati prvič tudi uradno na med-
narodnem velesejmu v Plovdivu. To je na-
pravilo na tukašnje kroge zelo ugoden
vtis. Pri tem opozarjajo, da je vlada v An-
kari podala s tem dokaz za zelo dobre od-
nose, ki vladajo med Turčijo in Bolgarijo,
in da je s tem demantirala trditve angle-
ških in ameriške propagande glede sporov
med njima.

Izredna seja madžarskega parlamenta

Budimpešta, 6. febr. s. Snodič je bilo ob-
javljeno, da bodo prihodnji terek prišli v
poslansko zbornico novi poslanci madžars-
kih južnih pokrajin, ki so bile pred krat-
kim priključene Madžarski. Ob tej priliki
bo imela zbornica izredno sejo, na kateri
bo razpravljala o važnih zakonskih načrtih.

Nakaznice za riž v Madžarski

Budimpešta, 6. febr. s. Z odredbo mini-
stra za prehrano se v Madžarski včeraj
uvodil nakaznice za riž. Potrošnja riža je
bila racionalirana na mesečnih 200 gramov
na osebo.

Pesimistične izjave angleških pomorcev

Britanske oborožene sile čutijo že na vseh področjih naraščajoče pomanjkanje ladij

Stockholm, 6. febr. d. Sino pomanjkanje trgovskega brodoma, na katerem od dneva do dneva bolj trpi ves britanski imperij prihaja sedaj do izraza tudi v izjavah angleških mornariških strokovnjakov, ki sede na vodilnih mestih britanske plovbe. Tako je poveljnik britanske mornariške postaje v Portsmouthu, sir William James v nekem govoru v Farnborough izjavil, da Japonci v vzhodni Aziji sedaj lahko nemoteno izvršujejo svoje vojaške operacije, in usmerjajo svoje ekspedicijske zbornice, kamor jih je volja, ker pač popolnoma obvladujejo britanske pomorske zveze. Ponovno je naglasil nujno potrebo, da poizkusa Velika Britanija z novimi gradnjami ladij izravna velike izgube, ki jih je utrpela na morju.

Vrhovni poveljnik nad britanskimi pomorskimi programi na zapadu admiral sir Percy Noble je v govoru v Chorleyu izjavil, da je potreba Anglije po trgovskih ladjah zelo velika in skrajno nujna. Naglasil je, da britanske oborožene sile že na vseh vojnih področjih britko občutijo pomanjkanje transportnega brodoma, ki doživlja vedno nove izgube.

Lizbona, 6. febr. d. Zaradi pomanjkanja trgovskega brodoma je Anglija celo že prisiljena preložiti letališča za vezbanje svojih pilotov naravnost k izvorom petrolejskih ladij, kar nima na razpolago dovolj petrolejskih ladij, da bi petrolej lahko v zalostni količini prevažala na letališča, ki bi bila sicer za vezbanje pilotov bolj primerna. Potnik, ki je došel s Trinidada v Lizbono je izjavil, da grade tamkaj velika letališča za angleške, kanadske in ameriške letalske sile. Večji del kanadskih letalcev dobiva na teh letališčih potrebno pilotsko izobrazbo. Zadnji čas so prčeli na Trinidada graditi tudi velike rafinerije za izdelovanje letalskega bencina.

Potopljena angleška podmornica

Stockholm, 6. febr. d. Iz Londona javljajo, da je britanska admiraliteta preteklo noč v posebnem poročilu objavila izgubo podmornice »Triumph« (1060 ton), ki se ni pravočasno javila na svojem oporišču, zaradi česar se mora smatrati za izgubljeno.

Ureditev proizvodnje in porabe papirja

Papirnice morajo znižati svojo proizvodnjo na 75%

Ljubljana, 6. februarja

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na podlagi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XX št. 291 in smatrajoč za potrebno urediti proizvodnjo, prodajo in porabo papirja odreja:

Člen 1. Tovarne, ki proizvajajo papir, lepenko in lesovino, sušene s paro, morajo znižati svojo proizvodnjo na 75% proizvodnje leta 1940. Delovne izmene, ki so v veljavi na dan objave te navedbe, se ne smejo zvišati.

Visoki komisar more spremeniti odstotek iz prednjega člena v razmerju z novimi potrebami.

Tvrdke z zgoraj omenjeno proizvodnjo morajo sporočiti Visokemu komisarju naj kasneje v prvem tednu vsakega meseca v prejšnjem mesecu izdelano količino papirja.

Od prepovedi iz prvega odstavka tega člena so izzete tovarne lesovine, papirja in lepenke, ki se ne sušijo s paro.

Visoki komisar sme dovoljevati izjeme od te prepovedi le za posebno proizvodnjo določenih vrst papirja in lepenke, ki so važne za državno obrambo kakor tudi za proizvodnjo časopisnega papirja.

Člen 2. Prepovedani sta proizvodnja in poraba sledečih vrst papirja:

papir za tisk najfinejši in extra, pisalni papir, najfinejši in extra, knjižni papir, extra, pisemski papir, najfinejši in extra, prevlečeni papir, extra, papir za letake, najfinejši, extra in za lepake,

papir za platnice, najfinejši in extra, klobočin papir, najfinejši, pergamin papir najfinejši in extra, pergamin barvasti papir, najfinejši in extra,

pergamin barvasti papir, najfinejši in extra,

svileni papir, enostransko gladek, najfinejši in extra,

ovojni papir, najfinejši in extra, manila karton, najfinejši in extra,

svile lepenke, najfinejši in extra, duplex lepenke, fine,

tripleks lepenke, fine, pisemski papir, več ko enolistni, z obojestranskim licem.

Od prepovedi porabe in proizvodnje so izzete naslednje vrste specialnega papirja in lepenke ter za tehnično in industrijsko rabo:

papir za kable, papir za izolatorje, papir za papirne vrvice in za vžigalice, papir za okvirje in za tuljave, papir za smirkovce, prevleko, papir in lepenke »feltro lana« papir za sbežest, papir za filtre, pergament, ni papir za predenje, papir za reprodukcije, vobče, risalni papir, papir za oditke in snimke, papir za zemljevide, papir za kondenzatorje, papir za vrednotnice, cigaretni papir, karbonski papir, kopirni papir, papir za bakelizacijo, specialni papir za kemijsko in farmacevtsko rabo, pivniški, diagramski papir, papir za naboje, papir za zavijanje filmov in fotografskih plošč, rastlinski ali neprepustni papir za surovo maslo in mlečne izdelke, lepenka za igralne karte, umetniške reprodukcije in razglednice za izvoz, lepenka za kartoteke in računske stroje, duplex lepenka za vžigalice in cigarete, lepenka za matrice, »prespan« lepenka in lepenka za električne izolatorje, lepenke za okras in oblogo, lepenke za obutev, lepenke za kovčge in imitacije tiskalne lepenke.

V 15 dneh, ko stopi ta naredba v veljavo, se mora ustaviti proizvodnja raznih vrst papirja in lepenke, naštetih v prvem odstavku.

Zaloga papirja katerega proizvodnja je prepovedana se smejo prodajati kolikor jih je še pri industriji ne dalj ko tri mesece kolikor jih je pa še v trgovinskih obratih ne dalj, ko štiri mesece odkar stopi ta naredba v veljavo; izzete so le zaloge pisemskega papirja z dvema listoma, ki se

no. K temu poročilo britanske admiralitete je treba pripomniti, da je spadala podmornica »Triumph« v skupino najmodernejših angleških podmornic, tako zvanega patrolnega razreda, iz katerega je bilo doslej že nad polovico podmornic potopljenih. Podmornica je bila ena izmed najmočnejše oboroženih in najmoderneje opremljenih ter je imela nad 100 mož posadke.

Ob ameriški obali potopljene ladje

Berlin, 6. febr. d. K potopitvi šestih ladij ob vzhodni obali Zedinjenih držav, ki je bila objavljena v večeršnjem nemškem vojnem poročilu, objavljajo danes z merodajne vojaške strani tudi imena potopljenih parnikov Gre za 15.355 tonski parnik »Empire Wildebeeste« (5631 ton), »Rocheester« (6836 ton), »Traveller« (3968 ton), »Tacoma« (7927 ton) in za petrolejsko ladjo »Trontolite« (7178 ton). Veliki parnik za prevoz rude »Amerikaland« je bil eder izmed največjih tovornih parnikov na svetu. Bil je zgrajen na pogon z dieselskimi motorji. Pri dolžini 170 m in širini nar 20 m je imel ta parnik prostora za 23.000 ton rude. Zgrajen je bil l. 1925 v nemški ladjedelnici za neko švedsko paroplovno družbo, vendar je že dalje časa plul v sovranski službi.

Nevarnost inflacije v Angliji

Stockholm, 6. febr. d. Iz Londona javljajo, da je angleški finančni minister sir Kingsley Wood s posebnim govorom otvoril »teden štednje« h kateremu je voina sedaj prišla tudi Velika Britanija. Ob tej priliki je britanski finančni minister izjavil, da znašajo izdatki Velike Britanije vsak dan nad 12 milijonov funtov sterlingov. Od te ogromne vsote se porabi 9% milijarde samo za potrebe treh glavnih skupin vojsnih sil vojske, mornarice in letalstva. Nato je finančni minister izjavil, da grožnja inflacije v Angliji ni samo prazen strah, ki se preganja po glavah narodnosposodarskih teoretikov, marveč je že resna nevarnost. Naglasil je: »če se hoče Anglija izogniti inflaciji, mora skrajno omejiti splošno potrošnjo vseh vrst blaga.

smejo uporabljati še do 30. junija 1942-XX.

Izjeme od prepovedi proizvodnje raznih vrst papirja iz tega člena se smejo dovoljevati na zahtevo Zbornice za trgovino in industrijo, da se ustreže posebnim izvoznim potrebam.

Visoki komisar sme dodatno k zgoraj navedenim vrstam z odlokom odrediti prepoved proizvodnje in uporabe še drugih vrst papirja in lepenke.

Člen 3. Prepovedano je:

a) zavijati v prodajalnah na drobno kateri koli predmet v več ko en list papirja izjemni živila, glede katerih je dovoljena poraba največ po dveh listov,

b) zavijati v prodajalnah na drobno v kakršni koli papir blago, ki je že kakor koli prirejeno v škatlah, puščah, posodah, in podobnem, razen če se zavija več že prirejenih kosov,

c) izdelovati predmete in jim prilagati po več ko en list navodil in reklame, ki ne smejo biti večji ko štiri dm², izjemni navodila za uporabo, ki se prilagajo strojem in drugim tehničnim pripravam,

d) ročno razdeljevati med občinstvo le take in obvestila,

e) uporabljati za oglaševanje tiskovine v večjem obsegu od 150 cm², ki se smeje izdelovati na papirju z najvišjo težo 140 g na m²,

f) tiskati in nalepljati javne oglase v obsegu nad 75 dm², tudi če so sestavljeni iz več delov.

Papir iz črk a), b) in c) ne sme biti fine vrste.

Radi uporabe določb iz črk c), e) in f) se prepoveduje tiskarnam tiskati navodila in reklame kakor tudi oglasne tiskovine, ki bi bile večjega obsega, nego je predpisano.

Določila iz črk a), b) in d) se morajo uporabljati takoj predpisi iz črk e) in f) pa stopijo v veljavo v enem mesecu po objavi te navedbe.

Do 15. marca 1942-XX je dovoljeno proizvajalnim tvrdkam uporabiti zalogo tiskovine, četudi ne ustrežajo predpisom iz črk c).

Člen 4. Glede dnevnega in periodičnega tiska se določa takole:

1. Dnevnik se smejo izdajati na največ šestih straneh dva dni na teden pa smejo iziti na več ko štiri strani. Izred ne izdaje se smejo tiskati le na štirih straneh;

2. po enem mesecu od dne uveljavitve te navedbe je prepovedano tiskati nove revije ali kakršne koli vrste periodične publikacije.

Prepovedano je tudi tiskati enkratne številke in izredne številke revij in časopisov.

Visoki komisar odredi ustavitve vseh tistih revij in periodičnih publikacij, ki niso po svojem nepriznivnem predurku glede na sedanje razmere smatra za nepotrebne.

Sedaj izhajajoče revije in periodične publikacije morajo obdržati svojo sedanjo obliko, upoštevajoč rečne izjeme, kakršne se bile neposredno pred dnem te navedbe, pa morajo zmanjšati število strani, in sicer:

od 32 strani na 24 strani

od 24 strani na 16 strani,

od 16 strani na 12 strani,

od 12 strani na 8 strani,

revijam z več ko po 32 stranmi se znižuje število strani za eno tretjino;

3. dovoljuje se tiskanje dosedanjih revij in periodičnih publikacij z enakim številom strani kakor jih je imela redna izdaja, ob javljeni neposredno pred dnem uveljavitve te navedbe, če se zniža skupno število zvezkov za eno tretjino z ozirom na izredno povprečje iz zadnjega polletja preteklega leta.

Od omejitve iz prednjih odstavkov »izzete tiskovine in izdaje Visokega komisariata.

Visoki komisar more z odlokom spreminjati število strani dnevnikov tako za redne kakor za izredne izdaje in število stran-

ni časopisov s posebnim ozirom na tiste, ki so namenjene za izvoz.

Omejitve iz tega člena stopijo v veljavo po 15 dneh od dneva uveljavitve te navedbe.

Člen 5. Kršitelji določb te navedbe se kaznujejo z zaporo do treh let in v denarju do 10.000 lir in se tudi lahko kaznujejo ali trajno odvzame obrtna pravica.

Če je dejanje manj pomembno, se izreče samo denarna kazen.

Člen 6. Ta naredba stopi v veljavo v objavo v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Visoki komisar
za Ljubljansko pokrajino
Emilio Grazioli

Prepoved kretanja od 17.30 do 6.30

Na temelju Kr. odloka z zakonsko veljavo z dne 3. maja 1941-XX št. 291 ter na temelju odloka o ureditvi kretanja in prometa v javnih obratih z dne 30. oktobra 1941-XX št. 135 se odreja:

Čl. 1. V času od 7 do 16. februarja 1942-XX je v vsej pokrajini prepovedano osebno kretanje od 17.30 ur do 6.30 naslednjega jutra.

Vse trgovine, javni obrati in lokali za javne zabave se imajo zapreti ob 17.

Čl. 2. Kršilci bodo kaznovani če njihovo dejanje ne bo pomenilo hujšega prestopka po upravni pot: in posebnem postopku kakor določa odredba z dne 26. januarja 1942-XX št. 8 z globo od 100 do 1000 lir v težjih primerih z zaporo do treh mesecev.

Čl. 3. Ta odredba se uveljavi, ko se objavi v »Službenem listu« Ljubljanske pokrajine.

Ljubljana, 29. januarja 1942-XX
Visoki Komisar Emilio Grazioli

Poročilo nadzornikom in občinskim poveljnikom v pokrajini

Ljubljana, 6. februarja

Po ukazu zveznega Tajnika je zvezni podpoveljnik v sedežu GILLA, dne 4. t. m. ob 10.30 poročal inspektorjem področja in občinskim poveljnikom GILLA. Navzoči so bili še glavne stana zvezni inspektor in vsi poveljniki. Po kratki omenitvi dela, ki ga je opravilo zvezno poveljništvo v vseh panovah GILLA, je zvezni podtajnik orisal obširen program tečajev in prireditev, ki se bodo izvedle v prihodnjih mesecih. Dali se vsako posamezno orireditev pojasnila jasne ter določene smernice, po katerih je treba izvajati stalno kontrolo, da bo delovanje zimske priprave potekalo v popolnem redu. Organiziranih bo 50 poletnih kolonij, ki bodo sprejele po nalogu zveznega poveljnika v treh turnusih 5000 deklic in dečkov po vnaprej določenem načrtu. Organizirajo se zvezni tečaji za telesno vzgojo, za gojenje in enlekanje srednjih šol, zvezni tečaj za zborovsko petje za enlekanje in enlekanje rednih šol, izleti ki bodo v prihodnjih mesecih v kateri koli ugodnosti bodo uveljavljeni v GILL. Organizirala se bodo zbirališča za dijake srednjih šol. Poročilo je omenjalo tudi kinematografsko delovanje in ureditvijo novih dvoran in je omenjalo razen mnogo drugega tudi ustanovitve gospodarskih središč, ki bodo organizirana. Poročilo se je otvorilo in se zaključilo s pozdravom Duceja.

Sestanek okrajnih komisarjev v vladni palači

V prisotnosti podprefekta dr. Davida načelnika kabineta, in drugih funkcionarjev Visokega komisariata so se zbrali pri Eks. Grazioliju v četrtke dopoldne okrajni komisarji iz pokrajine. Visoki komisar je podal pregled vsega delovanja, ki zadeva politično upravno in gospodarsko življenje občin v pokrajini, ter navodila v vsem pogledu.

Posebej je govoril o delovanju občinskih podpornih ustanov in sploh o podpornem delu.

Edinstvena velika predstava za Dopolavoro

V nedeljo, dne 8. t. m. bo v dvorani Pokrajinskega Dopolavora (Tabor 13) edinstvena velika brezplačna predstava za dopolavoriste. Ob 15. se bo predvajal film »Cudaki doktor Mischia«. Ob 15. polnočne nastopi »Beli Satire« s svojimi svetovni in predstavnimi čudovitimi eksperimenti. Pri predstavi sodelujejo: priznani orkester Pjotti ekscentrična fantazijska Ines Romanelli, pevka Lina Bolla ter dva prelika šaljiva glasbenika Arturo in Peppino.

Brezplačne vstopnice se lahko dobe pri tajništvu Pokrajinskega Dopolavora, pri ravnatelstvu uprave in pri ravnatelstvih državnih uradov. Otroci pod 14. letom starosti, če niso v spremstvu staršev, niso prostega vstopa.

Atentati v Južni Afriki

Lizbona, 6. febr. s. Teroristično ubijanje v Južni Afriki se nadaljuje. Atentati se ponavljajo in množijo. Obhale kitub aretacija, grožnjam in napovedim se strožjih ukrepov niso sposobne obnoviti reda in miru.

Tako so na dvorišču neke politične stražnice v Pretoriji v zadnjem hitu prestrelji zažigalno vrtilo, ki je že gorela. Malo je manjkalo, da ni eksplodiralo več tucatov dinamitnih patronov, ki so jih atentatorji skrili pod dvoriščni tlak. Če bi prišlo do eksplozije, bi ne zletela v zrak samo stražnica, marveč še več drugih sosednjih posolnij.

Vlada je že ustanovila posebno sodišče, vred katerim se bodo morali zagovarjati vsi, ki so bili doleteti aretirani zaradi sabotaže ali upora. Javno mnenje je razdeljeno in je velika večina prebivalstva proti generalu Smutsu, ki ga smatrajo za orodje angleške vlade. Niemu pripisujejo tudi varčevnost za sedanji položaj. Znano je, da je Smuts le s pravnim manevrom dosegel da se je Južna Afrika zaničala v vojno, ki je skoraj nihče ni maral. V ostalem pa dokazuje, da je izlave, ki so bile odnane v senatu o priliki glasnovanja o volni napovedi Janonali in drugim očitno zavestnikom kakšen je stvarni položaj. Smuts drži oblast le še s silo in le tako lahko izpolnjuje ukaze iz Londona.

Gospodarstvo

Naselitev ozemlja ki so ga zapustili nemški optanti

LJUBLJANA

Medvedova 17: Kerschitsch Janex (45, Ljubljana), Draga roj. Rogatschnik (36, Ljubljana), Janex (13), Peter (10), Jernej (6). — Novi trg 5: Kiki Gustavina (60, Celje). — Privoz 4 in 6: Ecker Rajmund (27, Ljubljana), Siava roj. Sajovic (28, Ljubljana), Neža (4), Klemenčič Rihard (40, Dunaj), Daniela roj. Kisovec (19, Ljubljana), Rihard (1). — Dravska 12: Dowschar Rudolf (57, Laško), Roza roj. Obermuler (53, Preding), Alma (18), Franc (23). — Gradišče 8: Arko Anton (31, Ljubljana). — Ambrožev trg 3: Bisko Karel (73, Hlinskoi), Rozna roj. König (64). — Pred Skofijo 2: Schmitt Rihard (27, Ljubljana). — Maurerjeva 29: Schell Hugo (22, Maribor), Hugo Franc (56, Mislina), Marija roj. Packes (50, Dunaj), Jera (21), bivačja roj. Celju, Dolores (18), bivačja na Dunaju. — Streliška 29: Ahlfed Oto (45, Tržič), Marija roj. Kotsch (42, Dunaj), Elizabeta (15), bivačja na Dunaju, (Oto (11), Ernest na (6). — Erjavčeva 21: Brunet Irma (77, Sveti potok). — Mestni trg 11 in 12: Kogler por. Suschin Kristina (65, Košaki), Kogler Luzi (46, Ljubljana). — Via Albanija 23: Pilato Boris (37, Gorica). — Via Verdi 1: Majdel Larsa (52, Orenburg). — Ljubljana: Schley Franc (21, Kranj), Mira roj. Brunet (38, Ljubljana), Friderik (5), Mally por. Klemenčič Berta (72, Kranj), Pfeiffer Oskar (36, Osijek), Mohar por. Vodišek Erna (36, Ljubljana), Meinel Rihard (33, Chemnitz), Unger Rudolf (45, Ljubljana), Ana roj. Karger (35, Marienbad), Marschner Emerik (43, Ljubljana), Marija roj. Wolautsch (45, Ljubljana), Groschel por. Lombar Andreja (31, Ljubljana), Wurzbach Heribert (55, Ljubljana), Hedvika roj. Dorrek (39, Dunaj), Kršičanec Edvard (42, Ptuj), Hedvika roj. Jerič (34, Strmec), Edvard (5), Franc (1); Naglas por. Bendel Fridrika (63, Ljubljana); Palm Rozamarija (21, Gradec).

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je glede na potrebo, da se uredi, postopek za naselitev tistega ozemlja Ljubljanske pokrajine, ki so ga zapustili tamkajšnji Nemci, z odhodom v Nemčijo, odločil naslednje:

Pri Visokem komisariatu se ustanovlja komisija z nalogo, da uredi, postopek za naselitev ozemlja, ki so ga zapustili Nemci, in so za člane te komisije imenovani dr. Ciro Moser, glavni inšpektor ministrstva za kmetijstvo in gozdo (predsednik), komend. dr. Placido Lombardo, predstavniki ministrstva za izselitvo in naselitvo dr. Giovanni, Sigoreo okrajni komisar v Kočevju; komend. odv. Nino de Petris, predstavnik zakonodajnega urada Visokega komisariata; dr. inž. Mario Natili, vodja tehnično-imovinskega oddelka zavoda »Emone«, inž. Anton Podgornik, načelnik kmetijskega oddelka Visokega komisariata, dr. Josp Lavrč, predstavnik Zdrženja kmetovalcev; Filip Uratnik, predstavnik Pokrajinske delavske zveze, oddelka za kmetijske delavce Karel Čeč, predsednik Zbornice za trgovino in industrijo, Fran Skrbec, predstavnik Zdrženja trgovcev in gostilničarjev.

Visoki komisar je pred dnevi izdal opozorilo vsem onim, ki nameravajo kupiti ali vzeti v najem kmečka posestva, oziroma kupiti ali voditi trgovine, obrtne delavnice, ter javne lokale v krajih, od koder so se izselili Nemci, naj predložijo tozadevne prijave sreskim načelstvom v Novem mestu in Crnomlju ali pa uradu Kmetijskega zavoda za nepremičnine »Emone« v Ljubljani (Ulica 3. maja 14), v Kočevju, Mozlju, Koprivniku, Starem logu, Kočevski Reki in Crmošnjah. Interesenti določ v teh uradnih tudi potrebna pojasnila, prijave pa morajo predložiti do 15. februarja t. l.

Še dva seznama nemških optantov

V »Službenem listu« z dne 4. t. m. sta objavljena še dva seznama nemških optantov. Prvi vsebuje še naknadne optante predvsem iz Ljubljane drugi pa naknadne optante z bivalističnim izven Ljubljanske pokrajine. Oba seznama vsebujeta 123 oseb in se s tem skupno število optantov poviša na 13.811.

Seznam ljubljanskih optantov vsebuje naslednje osebe (starost in rojstni kraj):

Elektrarniški koncerni v Italiji

»Frankfurter Zeitung« prinaša zanimiv pregled električnega gospodarstva Italije, ki spada med najbolj elektrificirane dežele v Evropi. Italijanske elektrarne so v obratovanju ured seboj tesno povezane. Vsa velika električna podjetja so združena v devetih veliki koncernih.

Najmočnejši je koncern Società Edison v Milanu, ki ima 1,6 milijarde lir delniške glavnice. Delovno področje tega koncerna je predvsem v Lombardiji in Piemontu. Elektrarne tega koncerna so združene v družbi Volta, ki ima 810 milijonov lir glavnice. Družba Edison kontrolira 16 produktivnih in razdelovalnih družb in spada v ta koncern velika električna podjetja Cisalpina, CIELI, Orobila in Bresciana.

Drugi veliki koncern je pod okriljem družbe Società Idroelettrica Piemont (SIP) v Torinu, ki je nedavno zvišala glavnico oc 918 na 1150 milijonov lir. Podjetja tega koncerna oskrbujejo Piemont in deloma Lombardijo, in sicer iz petih velikih hidrocentral. Koncernu SIP pripada tudi največja razdelovalna in prodajna družba za električni tok »Vizzola« z glavnico 570 milijonov lir in italijanska radiofonska družba ELAR.

Takozvano skupino Volpi predstavlja koncern pod okriljem družbe Adriatica di Elettricità s sedežem v Benetkah in z glavnico ene milijarde lir. Pod okriljem te družbe je 11 elektrarniških družb, ki izkoriščajo po večini alpske reke v vzhodnem delu severne Italije, oskrbujejo pa Furlanijo in pokrajino ob severni adrianski obali. Poleg tega kontrolira ta koncern vodovodna podjetja v Rimu, Napulju in Palermu ter dve tvornice strojev v Benetkah in Firenzi.

Četrty koncern predstavlja družba Società Meridionale di Elettricità v Napulju z glavnico 1.13 milijarde lir. Ta koncern kontrolira električna podjetja v Apuliji, Kalabriji, Lukaniji in Kampaniji. Priključene elektrarne so združene v dveh elektrarniških družbah, v družbi »UNES«, pri kateri je udeležben tudi Institut za industrijsko obnovo (IRI), in pri družbi »SILA«, ki izkorišča vodne sile v gorovju Sila v Kalabriji.

Poleg gornjih štirih velikih koncernov je omeniti še spet manjših. Koncernu »La Centrale« v Milanu (z glavnico 300 milijonov lir) sta priključeni dve veliki elektrarni Selt-Valdarno (Firenca, glavnica 500 milijonov) in Società Romana di Elettricità (Rim, 396 milijonov).

Nadalje je omeniti koncern Società Generale Elettrica di Sicilia v Palermu z glavnico 300 milijonov. Temu koncernu pripadajo predvsem kalorčne centrale. Družba se bavi tudi z regulacijo rek in z melioracijskimi deli.

Koncern Società Elettrica Sarda v Rimu z glavnico 150 milijonov oskrbuje Sardinijo iz modernih hidrocentral, ima pa tudi veliko kalorično centralo ob rudniku živega premoga.

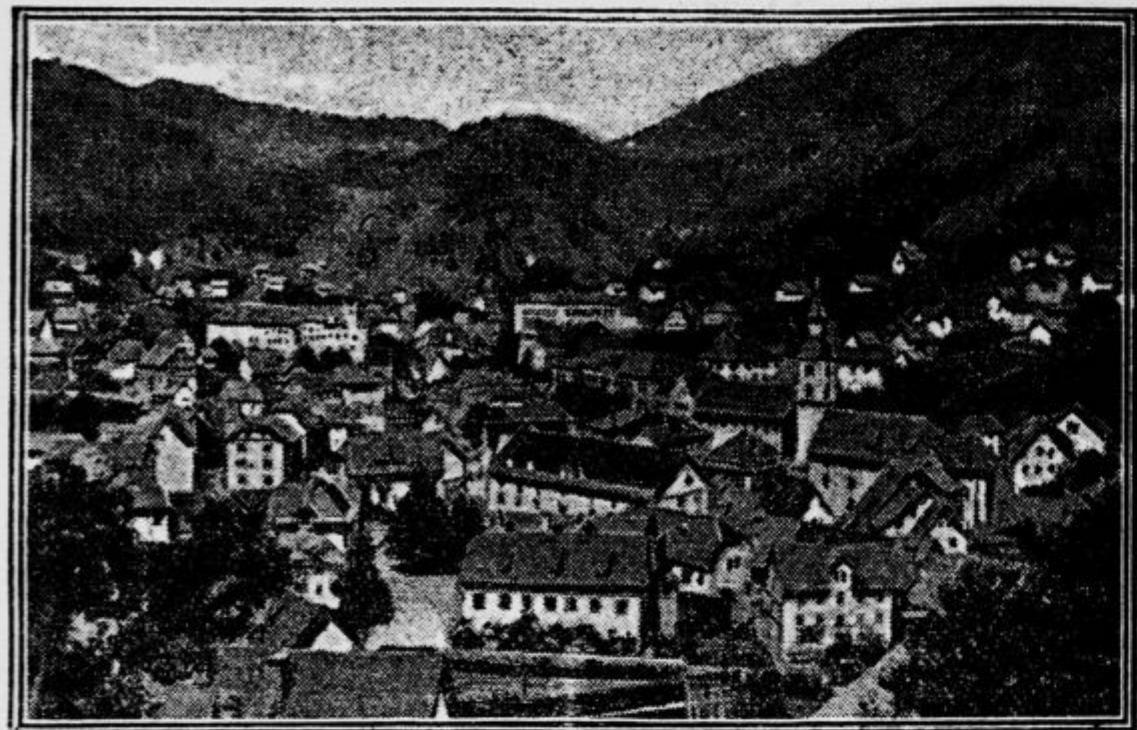
Družba Società per la Strada Ferrate Meridionale v Milanu z glavnico 300 milijonov je prej financirala železniške družbe, danes pa ima v portfelju delnice elektrarniških družb in je udeležena pri elektrarniških podjetjih predvsem z manjšimi količinami.

Družba Terni Società per l'Industria di Elettricità v Rimu z glavnico 1,2 milijarde lir pa pridobiva električni tok v lastnih centralah oredivsem za težko industrijo in kemične obrate, v manjšem obsegu pa za druge potrošnike v Umbriji in Južni Italiji.

Gospodarske vesti

Maščoba iz domačih grud. Pod tem geslom bodo na bližnjem splošnem velesejmu na Dunaju prirediteli veliko kmetijsko razstavo, ki bo posvečena vprašanju najracionalnejšega pridobivanja maščob v nemškem gospodarstvu. Nemčija je zadnja leta posvetila veliko pozornost na okolnost, da je vprašanje maščob predstavljalo pred vojno v nemški prehrani najboljše vrzelo. Zato so v zadnjih letih že znatno povečali pridobivanje rastlinskih maščob. Pri tem so nemški strokovnjaki vzeli za izhodišče vseh ukrepov za namivo ugotovitev, da je najracionalnejše neposredno pridobivanje rastlinskih maščob. Ugotovili so naslednje zanimive številke. V povprečju daje en hektar obdelanega polja 25 metriskih stotov jecmena. Če se ta jecmen pokrmji svinjam, se pridobi 6,5 metriskih stotov žive teže ali 5,5 metriskih stotov mrtve teže, od tega pa približno 1 metriski stot svinjske masti, tako da daje en hektar posejan z jecmenom preko želveca svinje le 1 metriski stot masti. Če pa se isti hektar zemlje poseje za oljnatu repico, tedaj znaša pridelek 20 metriskih stotov s povprečno vsebino 36% olja, kar da 7,2 metrs

Živo srebro, čipke in žlikrofi

Idria, februarja.

Prelep je svet ob potoku Idriže. Zda je ves v čaru bele zimske odeje in zimskih prirodnih krasot. Po vsej zasneženi pokrajini je smučarsko in sankarsko veselje v polnem razmahu, zlasti na krasnih terenih okoli Montenero d'Itria, kjer je v prvi polovici januarja tako mélo, da so mogli ribičev avtoobstati obratovati le na progi Idria. Montenero d'Itria, niso pa mogli čez Godovici do Aicussine.

In obiluje ta svet ne samo na prirodnih vabljivostih, ampak tudi bogastvih. Tukaj, kjer so bile ob Idriji (Idrizi) navzgor prve naselbine že okoli 1.1000., je domovina ne preglednih gozdov in živega srebra, ki je širilo sivo Idrie po vsem svetu. Kakor okoli Monte Nevoso, Selva di Piro in po Trnovski planoti, tako se tudi tudi okoli gozdovi zelo izkoriščajo, saj obsegajo gozdovi okoli Tarnova 9000 ha, nad Idrio 7500 ha, na področju vse goriške prefektore pa skupno 19.942 ha. Les so že v starodavnih časih splavljali po potoku. Po okoličih je še danes zelo razvita lesna industrija, zlasti proti naselbinam Godovici. Stevilne žage v okolici služijo njenemu pravitu in pomenu.

Sodar je našel živo srebro

Med prebivalstvom Idrie najdeš najrazličnejše domneve, ki se nanašajo na zgodbo o postanku rudnika ter najdbi živega srebra. Tudi raziskovalci zgodovine Idrie si niso edini glede tega, kdo je bil prvi odkritel živega srebra. Valvasor zatrjuje, da je po naključju našel živo srebro l. 1497. neki kmet iz bližnje okolice. Po drugih ugibanjih je ob bregovih Idriže opazil že štiri leta prej neki Virgilij Formentini iz Cividala. Ko sem se s številnimi prebivalci razgovaral o tej stvari, so mi pripovedovali sledečo zgodbo:

V bližnji okolici Idrie je živel neki sodar Preživiljaj, ki sebe in svojo družino z izdelovanjem lesene posode. Nekega večera, ko dal, kakor običajno, namakati izdelano leseno posodo v nekem studencu v bližini domačije. Ko pa je hotel naslednjega dne dvigniti posodo, je ni mogel niti premakniti. Na čnu je opazil svetlo, tekočemu srebro, ki se je izlivalo iz studenca. Zanimala ga je tista svetla, ki se je izlivala iz studenca. Podal se je k nekemu zlatarju v Škofjo Loko, ki mu je pojasnil, da se tekočina pravo živo srebro. Zanimal je skušal zlatar izvedeti od sodarja, kje je našel drugo tekočino. Sodar si je takoj mislil, da je tista reč dragocena, pa je rajši molčal. Ko pa se je vračal domov, je srečal nekega vojaka Kacijana Anderleta. Anderle je imel več sreče, ko škofje loški zlatar. Posrečilo se mu je, da je izvalil sodarju skrivnost o najdbi živega srebra. Anderle je bil brž lotil dela in je najel delavce, s katerimi je pričel kopati živo srebro.

22. junij — dan sv. Ahaca

Dan sv. Ahaca je za vsa Idrio pomemben vsakoletni praznik. 22. junija je Idria z vsem svojim prebivalstvom v prazničnem razpoloženju. Znan je spoved z godbo, v katerega se uvrsti prebivalstvo z rudarji. V nevojnih časih je bila vsa Idria v mlajih, zelenju in venci. Na predvečer so v rudniškem gledališču peli ter igrali, naslednji dan pa je bil slavnostni spoved od cerkve sv. Barbare mimo štirih oltarjev, ki se je zaključil s slovesnim cerkvenim opravilom. Popoldne je bila na rudniškem travniku velika ljudska veselica, ki se je udeležilo prebivalstvo mesta in vse okolice. V zadnjih letih se je tradicionalni anacovski spoved sicer vršil, izostala pa je glede na resne čase običajna ljudska veselica, ki je bila sicer zmerom v znamenju nezgodnih žlikrofov, sloviteljske specialitete.

Praznovanje sv. Ahaca sega do leta 1508. Dotlej je bila sreča pri rudniku zelo sprejemljiva in variirala. Marsikdo je izgubil zaradi stroškov kopanja vse svoje premoženje. 22. junija 1508 pa se je rudniku in njegovim tedanjim lastnikom nasmešljiva sreča. Sredi na težje, že obupnega dela so našli bogato žilo živega srebra. Svojega veselja niso mogli prikriti. Zaprtili so jamo in skupno korakali skozi mesto, vzklkajoč: »Živo srebro!« Prebivalstvo se je pridružilo rudarjem, vsi skupaj so jo mahinili pred oskrbnikovo hišo, kjer je bila zala gosna Kuttlerjeva sama doma. Dobro je bila poučena o težkem položaju, v katerem se je znašla podjetje. Ko je zdaj iz svojega stanovanja slišala vzklke, se je zbalala. In so prišli rudarji zahtevati svoje še neizplačane mezde. Brž steče k oknu in pomeče vse svojo zlatino med rudarje, da jih pomiri. Začudila pa se je, ko je spoznala, da ji nje delavci vse nje nakit vse njeno zlatino vrnil. Kmalu je izvečela, kaj je rudarje napotilo k temu, da so skurili, no prikorakali pred oskrbnikovo stanovanje. In odprli praznuje Idria vsako leto god sv. Ahaca na zelo slovesen način. Slavnostni rudarski praznik je leto za leto privabljal ljudi, ki so se za njegov potek zanimali. Leta 1941 so napočili 22. junija 1508 za lastnike rudnika za rudniško upravo, rudarje in za vse prebivalstvo.

Središče čipkarstva in klekianja

V globoki kotlini ob levem bregu potoka se širi mesto s 6000 prebivalci, kot občina jih pa šteje 10.000 Idria je značilna, prijazna naselbina rudarjev, delavcev, meščanov, trgovcev in obrtnikov. Kmetstvo je tukaj malodane popolnoma skopnelo. Komaj pet kmetij oznanja nekdanji obstanek idrijskega kmetstva, ki se je moralo umakniti pred prodirajočo industrializacijo. Eden med preostalimi petimi kmeti občine — Smukov oče — je nedavno za zmerom zatislil svoje oči. Idria je v teku desetletij doživela sijajen razvoj, njena podoba je danes vabljiva, mična. Župna cerkev sv. Barbare s spomenikom smrtno ponesrečenim rudarjem se lahko ponaša s krasnimi slikarji, cerkve sv. Antona s križevim

Vinogradnikova opravila v februarju

Novo mesto, 7. februarja.

Ako bo vreme dopuščalo, bomo v februarju pričeli v vinogradu že s prvimi pomladnimi deli. Pričakovati pa je, da bo še v februarju huda zima. Lani in predlanskim smo imeli ravno meseca februarja najhujši mrz. Zaradi tega bomo posebno z rezjo v vinogradu že rajši počakali, da se bo pričela res pomlad in se nam hujši mrzov ne bo treba več bati. Če obrezani trsti so namreč mnogo bolj izpostavljeni pozebi, kakor neobrezani. Tudi na te obrezane trse ne moremo zmanjšati več poškodb po mrazu, dočim s primerno rezjo to še lahko storimo. Pač pa bomo v februarju lahko nadaljevali še rigoliranje, ako tega dela še nismo končali. Pri tem bomo upoštevali vse, kar smo navedli zadnjič, predvsem moramo zdaj paziti, da ne bomo podgrizali snega in večjih kosov zemlje, ker bi to spomladni ovrlo segrevanje zemlje.

Letos smo imeli povsod hud mrz. Zaradi tega se morda v onih legah, kjer je bil najhujši mrz, trpela očesa na rožgah. Zato se bomo morali na vsak način tudi letos pred rezjo prepričati, kako je s pozebo v vinogradih. V ta namen dajmo po nekaj rožg od vsake sorte in iz vsake lege v vodo na toplem prostoru, da bodo odgnale in da bomo videli, ali in v koliki meri so morebiti očesa zaradi mraza trpela. Ako tega ne moremo narediti, bomo na vsak način preiskali očesa na nekaj rožgah posameznih sort in iz posameznih leg. da bomo videli, ali so zaradi pozebe trpela. Očesa prežemo po dolgem v smeri rožge z ostrim nožem. Ako je oko v notranjosti belozelene sveže barve, je zdravo; ako je rjava ali temne barve, je pokvarjeno. Iz odstotka, koliko oces je na nekem številu rožg pokvarjenih sklepamo potem na obseg pozebe v vsem vinogradu in bomo temu primerno uravnavali rez v vinogradu. Pri rezji bomo pustili na trsu toliko več oči, kolikor smatramo, da jih je pozebo. Na ta način skusamo izravnati škodo, ako je trta trpela zaradi pozebe. Ako bi pustili tako na posameznih trsih preveč oči, lahko pozneje odvisne poganki še odstranimo. Kjer pa je trs še oslabilen zaradi prejšnjih pozeb in posebno tam, kjer je trs še močnejše poškodovan, prenospora, ne bomo smeli letos trsom preročeno naložiti, ker bi jih s tem še bolj oslabil. Le v vinogradih, ki jih mislimo itak v doglednem času zaradi starosti izkčiti, je to vseeno. V takih vinogradih bi kazalo tudi v primeru večje pozebe polzkusiti z zeleno rezjo, dočim v mladih vinogradih s tako rezjo preveč pokvarimo obliko trsov.

Kot oosledica prejšnjih pozeb se, opazi tu in tam na trsih letošne rakove obolenje. Da se sort na trsih ne bo širilo in pozneje

V mrzli burji

Tistega popoldneva je nebo pretilo z novim snegom. Na ravni je mrzla burja, prava kraška tam od Krima, v sridnih sunkih uganjala svoj ples; piskala je v golih vejah nekaj divjih kostanjev, ki so brez reda zasajeni v dolgočasno, enolično zasneženo ravnino klavirno zrl v samotnega smučarja, in mu ljubosumno odnašala pršič izpod drsajočih smuč. Se vrane so se s svojim krakanjem nekam poskrile.

Kakor plavuta morskega psa vodo gladino sta mi konci smuč rezali mehko plav. snega. In kakor da mi hrumeča burja okrog ušes in pa enakomerno pološe smuč šepečejo nekaj čudovito lepega, so mi pričeli vstajati v duši spomini, vezani na ta kraj.

Poldrugo leto je od tedaj, ko smo tekali v samih kopalnih hlačah tule spodaj, pod to snežno odejo. Prav nič nas ni bodilo, ko smo se razgneti in žarečih obrazov z bosimi nogami podili po ostrih strniščih in lovili žogo. Olga, Silvica, Jožica, — se še spominite? In tale grm: mar ti nisem, Olga, za ním povedal nekoč nekaj lepega na uho? Kar tako mimogrede se je zgodilo, ko sva oba hkratu stekla za žogo in se sklonila nad njo. Črnolasa Olga z rdečo rutlo, kam so je zanesli valovi tega črneza sveta?

Nekaj drsajočih korakov dalje, v spominu par let nazaj: Silvica, kako sva takrat tekala za metulji, in vse je brstelo in zelenelo. In sonce je tako svetlo sijalo in midva sva se mu smejala! Koliko truda je bilo treba, da sva onega žoltega ušla v mrežo! Danes pa ležemo metulji v kotu po-

potom, kamor so od nekdanj hodile prosti čedne »zajale« (dekleta) za dobrega možička, sv. Križa na starem pokopališču, sv. Ane na novem pokopališču ter sv. Trojice, ki je bila zgrajena na kraju, kjer so našli bogato žilo živega srebra, pestro dopolnjujejo stavbno celoto rudarskega mesta ob vznožju zasneženega gorovja. Staroslavni grad iz 16. stoletja in druge stavbe nam ponazarajo razvoj mesta ter njegove pridobitve.

Je pa Idria ohranila tradicijo, ki je prehajala od rodu na rod, ki je vtisnila vsemu življenju ter vneti delovni prizadevnosti poseben pečat. To je tradicija čipkarstva in klekianja, ki je razširjena tudi v Circhini, Tarnovi in Plezju. Svoj čas so širile čipke sloves teh krajev celo po deželah daljne Amerike, danes jih razpečava o po raznih evropskih državah, predvsem po Italiji. Svoj čas je bilo posejanje čipkarskih tečajev in šol prostovoljno, danes jih obiskujejo vse šolobvezne dedice. Tudi čipkarstvo ima svojo zgodovino. Že cesarica Marija Terezija je v šoli nastavila posebno učiteljico za pletenje čipk. Starejša Idričanka mi je pripovedovala, da je bila žena nekega češkega rudniškega uradnika tista, ki je prva pričela učiti idrijske žene v vezenju čipkarskih okrasov. Potem se je zanimanje širilo, dokler niso čipkarski vzorci zasloveli daleč naokoli in bili deležni posebne počastitve z diplomom ob priliki razstav v Italiji, Franciji, Rusiji in nekdanji Avstriji. Bila so leta, ko so prdne čipkarice izdelale čipk v vrednosti za več kot 200.000 kron. Največ zaslug za razvoj izpopolnjevanje in umetniško veljavnost idrijskih čipk si je pridobila silno nadarjena čipkarica ter vrla organizatorica čipkarstva Ivanka Ferjančičeva, ki je bila prva učiteljica čipkarske šole v Idrii. Blagodejne posledice te šole so se kmalu pokazale po vsej okolici, saj je s prodajo čipk prihajalo v Idrio ter med njeno in okoliško prebivalstvo precej denarja.

mogoče uničili ves trs, glejmo, da bomo take okvare po možnosti pri letošnji rezi odstranili. Ako imamo rakova obolenja samo na nekaterih manjših delih trsa, enostavno te dele pri rezi odstranimo. Ako pa opazimo na kakšnem trsu močnejše rakovo obolenje na spodnjem že dobeležem delu trsa, skušajmo trs pomladiti tako nizko, da odstranimo lahko vse oboleni del trsa. Ako nam letos taka pomladitev ne bi bila mogoča, bomo pustili sedaj okoli ali pozneje poganjek pod tem delom trsa, z tega vzgojili nov trs, oboleni del pa pozneje odstranili.

Pri rezi očistimo trsje tudi dobro vseh strelcev, ki jih našdemo na trslih, pa tudi vsega odpadajočega lubja, rožje pa spravimo čim prej iz vinograda in ga sežemo ali skompostiramo. Na ta način uradimo marsikatero škodljivca, ki se skrival pod staro skorjo. Pri rezi bomo trse tudi odklopili in odstranili vse rosne korenine, ako tega nismo storili pri zimski kopl. Odstraniti pa moramo rosne korenine s trsom na vsak način, ker bi sicer trpel razvoj smodnih korenin na trslih, to pa bi bilo kvarno za ves trs.

In naše delo v kleti?

Ako še lanskim vin nismo pretočili, jih bomo v mesecu februarju. Preden se prične dvigati v kleti toplota, moramo na vsak način ločiti vino od droč, ker bi bila nevarnost, da se prične drožje v vinu dvigati pa tudi razkrajati. Ne pozabimo pred pretakanjem vina preizkusiti na to, kako bo vplival nanj zrak. Vina, ki na zrku poravi ne smemo prej pretočiti na zrak, dokler nismo s primernim žveplanjem preprečili porajenja.

Zdaj je tud čas, da pretočimo sadjevec. Sadejvec predvsem jabolčnik, pretočimo rajši brezračno, da tako ohranimo v njem več ogljikovega dioksida. Pred pretakanjem ga preizkusimo na to, ali porjavi. Če smo morali sadejvec zaradi porajenja močnejše žveplati, ga bomo morali seveda tudi zračiti pri pretakanju.

Po pretakanju moramo vina in sadejvec držati v sodih stalno napolnjene. Posebno nekaj dni po pretakanju moramo oboje po sodih dopolniti, prazne sode, ko smo jih dobro omili in posušili, pa žveplati. Tudi bom kleti dobro prezračili, ko bo zunaj že primerno visoka temperatura.

Posebna sodišča

za spekulante v Turčiji

Ankara, 6. febr. s. Vlada je sklenila ustanoviti posebna sodišča, ki bodo sodila prestopke proti zakonu o narodni obrambi. To sodišče bo imelo tudi nalogo soditi vse spekulante in nepošteno funkcionarje.

zabljeni in dolgonogi pajki se gredo skrivali po suhih žoltnikih, lastovicih, admirali...

»Pfiuu-u-u-u«, poje burja v špranjah in luknjah lesenega senika, stoječega poleg moje poti.

Stare deske so pordečele, marsikateri sploh ni. Odrgal jo je mogoče kak potehup in jo, v hvalaznost za to, ker mu je nudil senik prenočišče, odnesel s seboj, bodisi, da jo je potem odvrgl ali pa se je na njen račun tistega dne neke malo pogrel.

Ko sem pridrsal na breg Ljubljanske, so se v ozračju že cefrale redke snežinke; kakor otrok novo igračo jih je burja prenašala sem in tje in se jih ni mogla nagledati.

Iz obrežnega vrbovja so se splašile rebice: Furrru — in že so izginile na drugem bregu. Zeleno vodovje se je leno valilo v strugi.

Pogled na s snegom pokrito leseno kopalnico na oni strani reke me je spet povedel v tople dni poletja. Za trenutek me je hladno spreletelo po hrbtu, ko sem pomislil, da se je moje telo kopalo v tej vodi. Teško si je človeku razločiti, da je bil nekdanj čas, ko se je šel v vodo hladit, ker mu je postalo pod nogcem prevročeno — tedaj, ko brije okoli njega burja in se mu snežinke zaletavajo v oči.

Par korakov od mene je do vode držala steza, sedaj zametena s snegom. Prav dobro sem se je spominjal, zdela se mi je, da jo vidim skozi sneg. Le premnogokrat se je tu sprehajala moja mila mala... »Mila mala«, hm, hm in še trkrtak. Prvič Jelka nikoli ni bila niti toliko moja,

Cerkev za rimski imperij nekoč in zdaj

Vatikanska poročevalska agencija »La Corispondenza« je v svojem nedavnem biltenu opozorila na prekrasne molitve iz najstarejših »Sakramentarijev«, v katerih se je svoj čas katoliška cerkev na Boga obračala s prošnjo za zmago in ohranitev rimskega imperija, katerega prospeh je zmerom smatrala za svoj lastni prospeh.

V sakramentarijih Leona in Gregorja Velikega čitamo prošnjo: »Usmilj se, prosimo te, o Gospod, naših dni, da se s tvojo pomočjo dvigneta rimska varnost in krščanska vera.« — Za papeža Feliksa III. je bila razširjena molitev, ki je še danes ohranjena, čeprav je imela razne variante. »Pridi našim stiskam na pomoč, o Gospod, da bomo zmerom in povsod varovani od Tvoje roke, da se bo utrdila neskaljena vera in da bo vzpostavljena varnost rimskega imena.« V sakramentariju papeža Leona Velikega beremo med drugim še: »Bodi, o Gospod, milosten z narodi, ki zaupajo vate, in čuvaj nad rimskim imenom, stegni desnico svojega varstva, da bo kraljestvo, posvečeno Tvojemu veličanju, zmerom ohranjeno s Tvojo močjo.« V neki drugi molitvi so zapisane besede: »Bodi milosten, prosimo Te, Vsemogočni Bog, grehom svojega naroda; odvrni od nas grozote tujih strahovljah, da bo v Tvoji službi zmerom zagotovljena svoboda rimskega imena.«

Avtoriteta vsakega imperija je v cesarjih in knezih, zato pa molitev prosil božje naklonjenosti v prvi vrsti zanje. Molitev prosil ne samo, naj njih nebo napravil mogočnejši, temveč naj tudi rimski imperij napravi mogočnejši nad vsemi drugimi kraljevstvi sveta. V sakramentariju papeža Leona Velikega čitamo: »Vsemogočni, večni Bog, čigar sodbi so izročene pravice vseh kraljestev, varuj in ščiti vselej vladarje rimskega imperija, da bo njihov napredek lahko dal mir Tvojim narodom.« V nekem drugem sakramentariju čitamo prošnjo: »Bodi milosten, o Gospod, molitvam svojih služabnikov in v svojem imenu brani vladarje rimskega imperija, da bo blaginja oblastnikov, ki Tebi služijo, lahko mir Tvojim narodom. Na nekem drugem mestu: »O Bog, zaščitnik kraljestva in največji zaščitnik rimskega imperija, daj, da se bodo kralji, služabniki Tvoji, vzdignili v zmagovalstvu čednosti in bodo močnejši po dobroti tistega, po čigar volji vladajo.« In malo dalje: »O Bog, trdnjava kraljestev, ki Tebi služijo, bodi milosten k nezmerom rimskega imperija, da bo moč njih, ki so tebi tako vdano pod-

vrženi, zmerom in vselej največja in najlepša.« In neke druge: »O, Bog, čigar kraljestvo je nad vsemi stoletji, milostno poslušaj naše prošnje in varuj rimsko kraljestvo kakor prvo med kraljevstvi, da bodo tisti, ki zaupajo v tvojo moč, tebi ugajali in bodo močnejši nad vsemi kraljevstvi sveta.«

Druge molitve vsebujejo zlasti prošnjo, naj bi bil rimski knezi deležni premoči nad skupnimi sovražniki. V sakramentariju papeža Leona Velikega čitamo naslednjo prošnjo Bogu: »Pridi rimskim knezom na pomoč, da jih, petrijenih s tvojo močjo, noben sovražnik ne bo premagal ne s silo ne z zvijačo.« Na nekem drugem mestu pa beremo: »O, Bog, brani tiste, ki vodijo rimsko ime, da bodo postali močnejši od sovražnikov.« To prošnjo nahajamo v treh molitvah, četrt pa prosil Boga, naj »pomaga vladarjem rimskega imperija, da bodo močnejši nad vsemi orožji.« V istem sakramentariju je tudi molitev: »Vsemogočni Bog, unči, prosimo Te, s silo svojega veličanja sovražnik rimskega imena. — Bodi milosten rimskim stvarim in ljudem, da se bo, če se boš ti za nas boril, razbila vsaka sovražna moč.« V neki drugi molitvi najdemo prošnjo Bogu, naj »stre surovo sijo barbar-skim ljudstev« in naj »pride rimskim knezom na pomoč da bodo zmerom zmage deležni.« Takšne in podobne molitve se se v cerkvi javljale zmerom, kadarkoli je pritiskala sila.

Zahteve angleških

komunistov

Diplomatski svetnik nemške poročevalske agencije DNB piše:

»Po Edenovih pogajanjih v Moskvi, zlasti pa po povratku bivšega britanskega veleposlanika v sovjetski prestolnici sir Stafforda Crippsa v London, se sovjetsko-anglijski pokret v Veliki Britaniji vedno bolj širi. Angleška propaganda sicer vedno znova poudarja, da so zahteve, ki so jih Angliji postavili Sovjeti, izključno teritorialnega značaja, v kolikor gre za določitev medsebojnih vplivnih območij, da pa Moskva ni nikdar postavila zahteve po vmešavanju v notranje zadeve onih držav, ki se skupno s Sovjetsko zvezo bore proti tako zvanim skupni fašistični nevarnosti.«

Hitler pa je v svojem zadnjem govoru opozoril, da se bo končno zveza s Sovjeti maščevala ne nad Evropo, temveč nad Anglijo. To izjavo, ki je utemeljena v vrsti opazovanj in dejstev, pa še posebno zgornjo potrjuje manifest komunistične stranke Velike Britanije, ki ga je, kar je posebno značilno, sporočilo v Moskvo zastopstvo sovjetske agencije Tass v Londonu. Manifest je poln žgoče kritike proti Churchillovi vladi. Osrednji odbor komunistične stranke Velike Britanije je namreč 30. januarja t. l. postavil zahtevo po ojačitvi vlade in je označil kot življenjsko važno vprašanje odstranitve vseh onih ljudi iz vlade, ki jih javnost označuje za »monarhokovske možke«, kakor tudi vseh onih, ki so se izkazali nesposobne v izpolnjevanju svojih funkcij. Komunistična stranka sicer pozdravlja smovanje strnične fronte proti tako zvanim fašistični nevarnosti, vendar zahteva, da mora biti v kati zadržito »škodljivo delovanje onih, ki hočejo oslabiliti zvezo s Sovjetsko unijo in ki se ogrevajo za mir. Komunistična stranka je mnenja, da se je takšna namera pokazala med drugim v nekaterih govorih onih konservativcev, ki so nastopili proti Churchillu. Zato zahtevajo komunisti »takojšnjo spremembo vlade« razen tega pa »začetek takojšnjih pogajanj o skupni bojni zvezi z indijskim narodom, kakor tudi izdelanje skupne strategije s Sovjetsko zvezo« in končno »stvortitev drugega bojišča na evropski celini«.

Te skoro ultimativno postavljene želje, ki jih je uradna sovjetska telegrafska agencija na široko razširila in s tem razglasila kot sestavni del moskovske politike, zvane kot mnogo obetajoča kritika samega Churchilla, zlasti ako se pomisli, da je angleški premier v svojem zadnjem govoru vezal svoj položaj predsednika vlade na odklonitev takšnih in podobnih zahtev. Boljševizem ne nastopa po tem takim več kot enakomerni pogodbilnik, temveč že s pravnimi diktatorskimi zahtevami, ki spominjajo na rek: »Ako ponudiš hudicu prst, zahteva celo roko.«

Ankara, 6. febr. d. Po informacijah iz Beiruta sta vladi Sirije in Libanona sklenili, da bosta v bodoče imeli le še skupno diplomatske predstavnosti v tujih državah, medtem ko so se doslej ponekod vzdrževala ločena diplomatska zastopstva za Sirijo in Libanon. Strnitve diplomatskih predstavnikov je bila izvedena zaradi zmanjšanja stroškov.

In koliko je deset? Šest in štiri...

Hudimana vendar! Od kod se mi je pri-tepel v misli ta teleban? Oni poštar namreč, ki mojemu očetu vsak mesec prinaša pokojnino. Visoko na temenu ima svojo suženo kapo, rdeč obraz se mu sveti od potu takisto lasje. Na rob mize našteje z okornimi prsti nekaj papirjev, iz naprsne žepa privleče kratek in masten svinčnik, se vsede na rob stola in začne na papir odštevati: »Šest in koliko je deset, šest in štiri je deset...«

Ampak čudno, kako mi je nenadoma zmešal misli. (Prav gotovo je nekaj skupnega med tem, kako plane brez krkanja v stanovanje in kako se mi je pravkar vpeljal v misli.) Jelka pa medtem ko si jaz pripadam, da bi se spet odkril tega kmetavza, lahko po zelenih valovih Ljubljanske odjadra v njegovem objemu naravnost v Afriko. »Adijo! Zbogom!« bom z belo rutico pomahal za njo in ji še želez srečno pot...

Nekaj pa ostane. In to je kruta resnica, da se bodo ljudje, ki znajo tako računati, le težko kdaj v življenju ušeli v svojo škodo!

Mračiti se je pričelo in snežni vihar je v valovitih sunkih bičal ravnino, da so še temni orjaki kostanji jetali v svojih sklepih.

Ko sem se vračal po svojem prejšnjem sledu, ki pa ga je burja skoraj že popolnoma zatrpala s snegom, sem komaj opazil, kdaj je rdeči senik zdrknil mimo mene. In tedaj me je obšlo spoznanje, da bi pač nihče nič ne imel proti temu, če bi tudi jaz takole »tho in neopam mrknil mimo steze življenja.

Američanke brez pobarvanih ustnic

»Gospa in gospodična Amerika, nekoč najmlajši ženski na svetu, bosta tekali kmalu s svetlikajočim se nosom naokrog, njiju lasje bodo postali razmršeni in trdi, njiju oblike bodo na mnogih nepravih mestih izstopale, ker jih ne bo uravnala modica, a nobena svileni nogavica ne bo spravljala več lepote njiju nog do prave veljave.«

Tako toži neki ameriški časopis že sedaj, ko je minilo komaj nekoliko tednov, odkar se je začela vojna z Japonsko. Se ob začetku decembra je isti časopis pozival Američanke, naj v Anglijo ne pošiljajo več gnjati, marmelade in drugih živil, temveč črtila za ustnice, mazila in lasne zaponke. »Kajti vsak dan dobivajo nešteta pisma, ki pravijo, da se Angleži, kar se tiče jedi, radi omejujejo, toda John Bull, ki prihaja domov na dopust, želi videti tam mično prirejen obraz.« Sedaj stoji Američanke pred istim problemom, samo da se jim kaže v še ostrejši obliki. Vojna jim preči vzeti vse, na čemer je viselo njih srce, njih »glamour«, kar bi se po naše reklo nekako »umetni sijaj«.

V preteklem letu so Američanke za puder, ruž, črtila za ustnice, lošč za nohte, lasna barvila in mamljive dišave potrošile milijardo dolarjev. Sestavine lepote, ki so krasile toaletne mize lepih (in tudi grdih) Američank, pa so postale važne surovine za vojno industrijo. Cinkov oksid, ki ga nahajamo v pudru, je potreben v ogromnih množinah pri izdelavi avtomobilskih obročev, cink, iz katerega sestoji cinkov oksid, ki je nujen potreben za zlitine vojne industrije. Nadomestek za cinkov oksid je titanov dvokis — toda titan prihaja iz Indije in neznanje količine, ki morejo sedaj skozi japonsko blokado, se porabijo takoj za papirno industrijo. Loevec za obrazne praške je prihajal iz Italije in je sedaj seveda odpadel. Hena, ki je sestavina večine lasnih barvil, uspeva v Orientu in mora sedaj oboliti rt Dobre nade, če hoče v Ameriko. Črtila za ustnice vsebujejo spermacet, ki je proizvod iz kitov — toda ta čas opravljajo samo Japonci lov na kite v večjem obsegu. Za trajno kodranje je treba priprav iz aluminija, gume in nerjavčev jekla, same stvari, ki si jih je zaplenila ameriška vojna industrija. Tulce za črtila so izdelovali iz medij, ki je Zedinjenim državam hudo pri-

manjkuje, izdelovali so jih pa isti stroji, ki proizvajajo danes naboje. Vsi proizvodi lepote industrije so bili vrhu tega parfimirani — toda vsak parjem vsebuje primere, ki izvirajo po kakšnih 50 odstotkih iz dežel, ki so za Ameriko sedaj nedosegljive. Ne da bi za to morda niti vedela, si je dala Američanka za svojo lepoto streči od vsega sveta. Da bi bila mična in privlačna, so morali naoljeni Tibetanci piskati v svoje piščali, da so spravili moškato žival v območje svojih pušk, rjavi Malajci so narezali gumijevce, Javanci so kopali boksi v Holandski Indiji, norveški ribiči so lovili kite s svojimi harpunami, temnolasi otroci Provanse so nabirali milijone vijolic, japonski pristanci delavci so tovorili velikanske bale svilenega blaga v ladje, ki so vozile med Daljnim vzhodom in Ameriko.

V trenutku se je vse to končalo. Moralnih učinkov teh omejitev na ameriško žensko ne smemo podcenjevati. Ne smemo pozabiti da je njegova samozavest v vse drugačni meri odvisna od njegove »napravljenosti« nega v drugih deželah. Zunanost je pomagala Američanki do njenega položaja v poklicnem življenju, pozornost do zunanosti ameriških žensk je šla tako daleč, da so se ustanovljali zavodi, ki so dajali v poklicu in zakonu ponesrečenim ženskam znanstveno utemeljene nasvete in pouk, kako naj se gojijo, da bi njihove prednosti že na zunanji prihale čim bolj do veljave. V cel vrsti ženskih kaznilnic so imeli lepote salone, ki so letnice učili lepote in pravil, a so jim tudi s primernim lepoticenjem zbužali potrebo samozavesti za novi vstop v življenje. Značilen za površno presojanje takšne lepote je stavek, da so »lakirani nohti« važni za samozavest neke ženske nego čeljusti. Nekaj zavod za psihološke študije je izrekel ta stavek kot uspeh svoje ankete med ameriškim ženskim.

Spričo pomanjkanja lepoticnih pripomočkov, ki se javlja sedaj v Zedinjenih državah, bo imela tamkajšnja pronačalca težko nalogo, da ustvari nov ameriški lepoticni ideal, ki ga že zgoraj omenjeni časopis označuje z grozno kot »nov tip z zagorelim in olino svetlikajočim se obrazom golimi nozami in pet centimetrov dolnimi lasmi, ki jih bodo kodrale prošle kodralne škarje iz časov naših babic.«

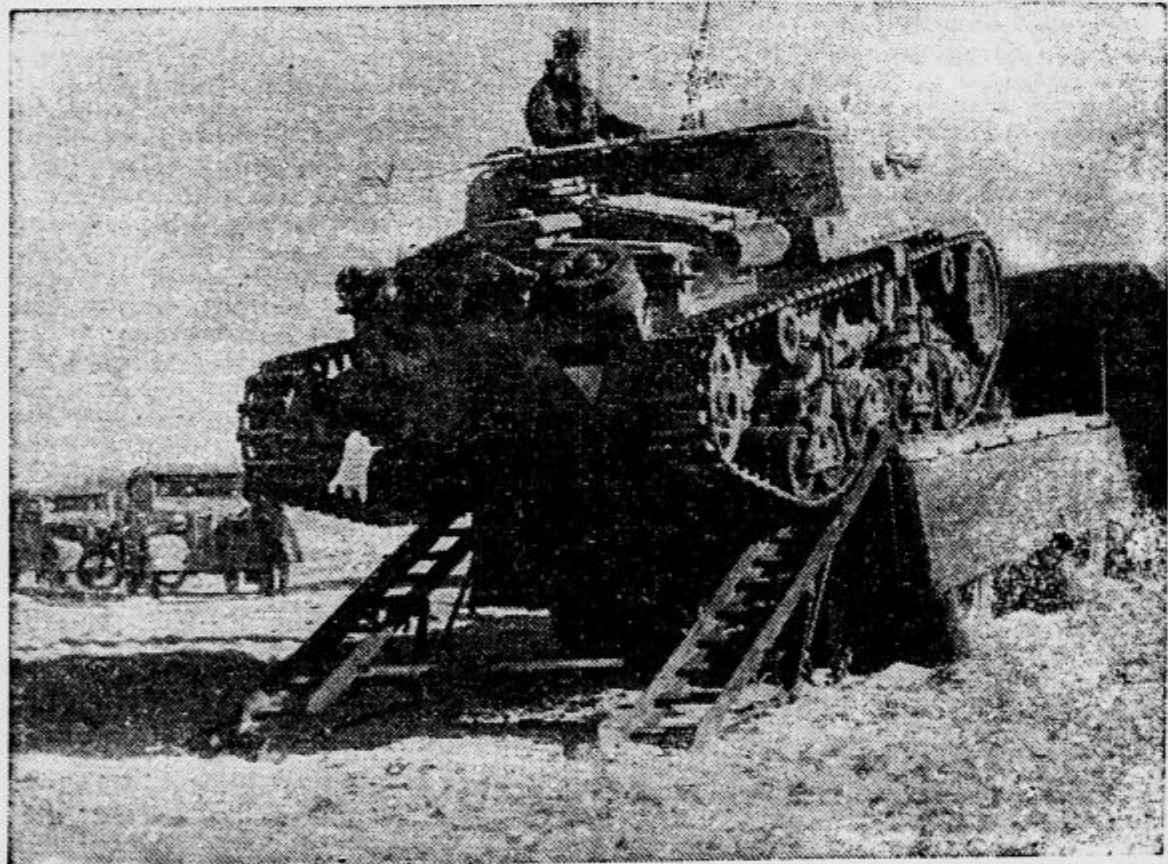
Čudna verska ločina

V Francoski Indokini je dosegla po svetovni vojni verska ločina kaodaistov velik pomen: skoraj v vseh večjih krajih Kočinčine in Kambodže ima svoja svetišča. Iz majhnih začetkov se je razvila v versko obličje, ki je štela že po petih letih dva milijona pristašev. Temeljna načela te vere so ljubezen do bližnjega, resničnost, vestnost in složnost med družbenimi sloji človeštva. Svojo notranjo vsebino in zuna-

nje oblike je prevzela od vseh mogočih drugih ver in tako se ne smemo čuditi, če opazimo na glavnem altarju kaodaističnega svetišča v Taj-Ninhu podobe Budhe, Konfucija, Kristusa in Laoceja, med tem ko je glavni simbol zanimive ločine zemeljska krogla, ki je nanjo naslikano oko.

Organizacija kaodaistične vere kaže mnogo sličnosti z organizacijo katoliške cerkve, kakor so iz te posneli še marsikaj drugega,

Africa settentrionale — Iz severne Afrike

Carri armati tedeschi trasportati verso le prime linee — Nemški oklepní vozovi na poti v sprednje črte

n. pr. petje litanij. Poglavarja sekta, Anamitu in vitezu Častne legije Levanturmu, je podložna cela vrsta kardinalov, nadškofov ter nekoliko tisoč duhovnikov. Med duhovniki in višjimi duhovniki so tudi ženske. Spiritizem in teozofija predstavljata bistven del kaodalizma, a vsa organizacija ima poleg duhovne tudi materialno plat, ki se obiskovalcem njenih svetilišč kaže zlasti v podobi velikih oklopnih blagajin ob altarjih. Kdor hoče pristopiti h kaodalizmu, mora plačati svoj prispevek bodisi v denarju, bodisi z delom.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Peteršiličkova žena igra klavir. Peteršiliček je nekega dne poklical ugaševalca klavirjev. Ko je prišel, mu je dejal:

»Vidite, ljubi moj, v klavirju je tipka, ki ne daje glasu, če udarite nanjo.«
»Aha, in to naj popravim kajne?«
»Ne — popravite vse ostale tipke tako, da tudi ne bodo dajale glasu!«

»Kako dolgo sta ostala Adam in Eva v raju?« je vprašal katehet.

»Do jeseni,« je odgovoril Dragec.

»Kako pa si prišel baš do tega odgovora?«

»Saj prej jabolka niso bila zrela!«

Pozvonilo je. »Gospoda ni doma,« je dejala služkinja na vratih. »Račun pa lahko pustite tukaj, če hočete.«

»Račun? Kakšen račun?« se je začudil obiskovalec. »Nimam nobenega računa, temveč sem hotel samo...«

»Nimate nobenega računa? Potem ste pozvonili na napačno vrata!« ga je prekinila služkinja in zaprla.

Gospod Ahacelj je privedoval o svojih lovstvih divjadi v Afriki.

»Nekoč sem lovil v Sahari zverj. Zagledal sem leva, štiri metre dolgega, dva in pol metra širokega...«

»Nikar tako ne pretrjavaj, saj ti nihče ne verjame!« mu je šepnil Behacelj na uho.

»... da — in 30 cm visokega!« se je takoj popravil Ahacelj.

»Gospod,« se je razsrdil vratar veleblagovnice, »uporabljali ste dvigalo, ki je namenjeno samo za tovore! Ali ne znate brati?«

»Le pomirite se, tehtam 180 kg,« je odgovoril obiskovalec.

»Ali ste z obtožencem v sorodstvu, priča?«

»Ne vem. Morda.«

»Kakšni dovptil so to: morda?«

»Ni noben dovptil, gospod sodnik, jaz sem najdenček!«

Šestletna Lizika se je vrnila z mamo z letovišča in je takoj stekla pripovedovati staršem svoje male prijateljice:

»Ah, gospod Koren, za vašo Verico smo prinesli tudi nekaj prelepega — le da ne moremo še oddati, ker mama ne najde gumice, da bi izbrisala ceno!«

»Oprostite, oče, kako pridem s svojim avtom najbolje do A?«

»Da, torej najprvo vozite naravnost, potem se odcepate na desno, preko te je položen med dve drevesi drog, na njem pa je tablica z napisom: Zaprti. Torej ta drog dvignite in vozite skozi. Toda ne pozabite ga obesiti spet med drevesi, da ne bodo kakšni avtomobili vozili skozi!«

Skrivnostna nesreča na morju

V majhni oddaljenosti od pristanišča, iz katerega je pravkar odplul, se je potopil španski parnik »Punta Rubia«. V nesreči tega parnika je nekaj skrivnostnega, kajti dosej niso mogli ugotoviti nobenih vzrokov, ki bi pojasnili njegovo nenadno potopitev.

»Punta Rubia« je odplul iz luke San Stefano de Pravia s tovorom premoga. Nekoliko kilometrov od obale se je nenadno nagnil, vsi poskusi, da bi ga postavili pokonci, so bili zaman, parnik se je prevrnil in izgubil na dno. Pravijo, da se je krmilo nekaj pokvarilo in ker je bilo morje malo nemirno, je ladja postala igrača valov. Pri tem se je morda nje tovor prelomil ves na eno stran in jo prevrnil. Dvajset mornarjev je pri nesreči utonilo, druge je pobrala nekatera ladja, ki je prihitela na pomoč. Oblasti so odredile strogo preiskavo, da se doženejo pravi vzroki nesreče, zlasti še, ker menijo, da gre za kakšno sabotažno dejanje.

Brata Vidmarja sta pojasnjevala, da sta prevzela največji del življenja na kmetih in da se čutita tudi duhovno povezana z ljudstvom, s stvarnim življenjem z resničnostjo.

Eden izmed bratov je pripomnil: — Če pogledate najine krajine, vidite, da naju zanima krajina v svojem dinamičnem učinku, medtem ko gledava človeka v njegovi statičnosti.

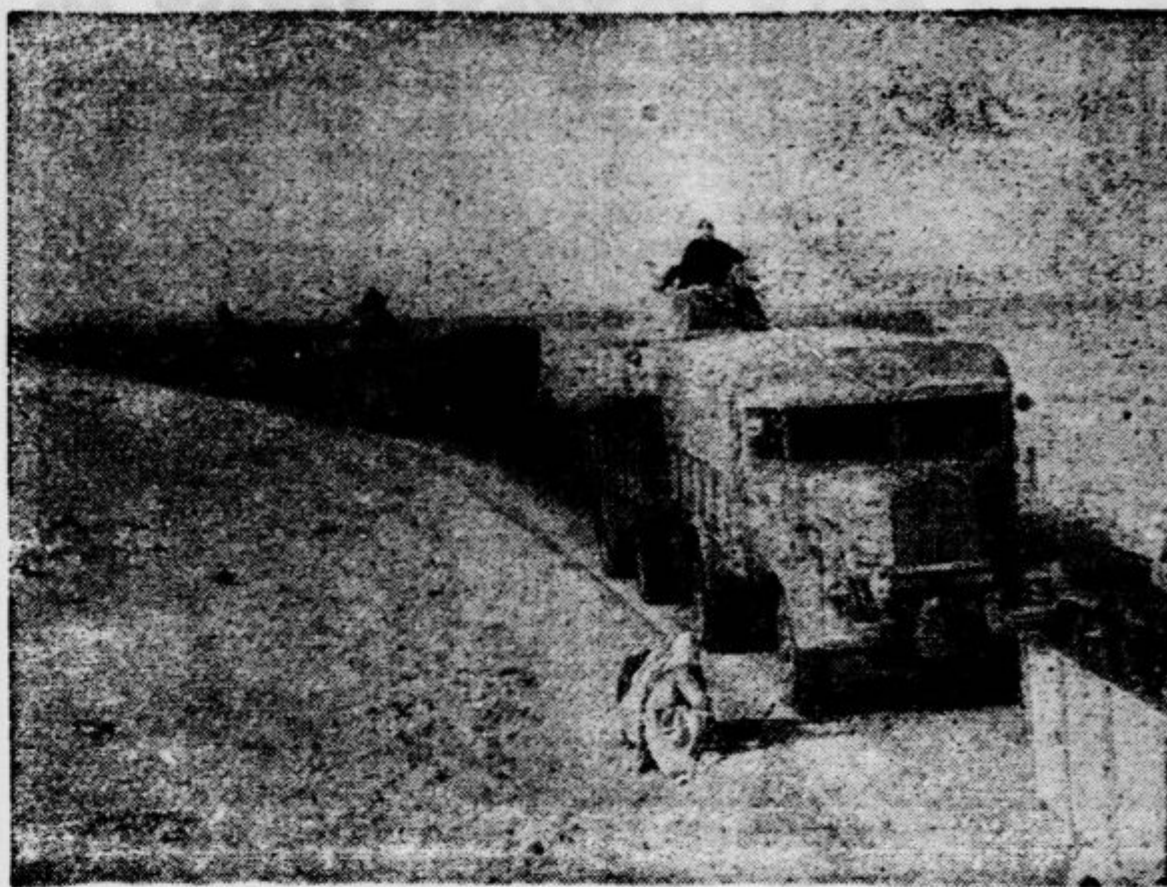
Drago Vidmar je osvetlil svoj odnos do umetnosti in odnos umetnosti do družbe nekako takole:

— Čas, v katerem živimo je nemiren, podirajo se stari svetovi in nastajajo novi; zajet v ta vrtnec, stremi tudi umetnik po tem, da bi ustvarjal kaj popolnejšega, boljšega in lepšega. Družba, ki je gonilo vsega človeškega, zahteva to od njega, vendar naj si umetnik prosto izbira pot in izrazna sredstva, ko upodablja čas in okolje, v katerem živi ter uporablja možnosti, ki mu jih nudi narava. Zavedati se mora predvsem poštenosti svojega dela in resnega poslanstva likovne umetnosti.

— Vsač slikar ima svojo govorico, ki govori človeškim očem — je dejal dalje. — Le-te pa imajo tudi svoje »nuhe«. Nekatere so zdrave, preproste in skromne druge zamotane in razvajene. Nekatere se zadovoljujejo s preprostim gledanjem na »vakdan« slikarsko stvarnost druge si žele rahlih finic. Žal da imamo še premnogost »tretje oči« ki jih noben slikar ne gane so zgolj fizične in samó leže v dekorativni volni človeške lobanje. Na njih ne bi tedaj čez »ma take« oči celo slikar.

— V priradi vadata »skromnost« in red — je nadaljeval Drago Vidmar — prav tako tudi v naših očeh: na tem sione vsi izvedli slikarske znanosti ki se izpopolnjuje čedalje bolj. Slikarski elementi pa so samo

Colonne italiane di rifornimento — Italijanske dovorne kolone

sulla Via Balbia in Africa settentrionale — na Balbovi cesti v severni Afriki

Smrt zaradi barvila za lase

Moda ali manjka barvanja las, ki vlada v nekih ženskih krogih, je že neredko imela težke posledice. Marsikatera ženska, ki je hotela barvo svojih las spremeniti v »platinasto plavo« ali »Tizianovo rdečo«, je dosegla samo to, da so jo morali zavoljo zastrupitve krvi oddati v bolnišnico.

Primer te vrste, ki je pa tem hušji, ker se je končal s smrtjo, se je zgodil v neki vili v okolici Kodanja. Mlada, 30-letna gospa, pripadnica najboljše danske družbe, si je dala popoldne lase pobarvati v zlato. Še isti večer se je počutila slabo in je mo-

rala v posteljo. Ko se je nje mož, znan sodnik, vrnil domov, je tožila o strašnem glavobolu, lotevale so se je tudi omedlevice. Pozval je zdravnika, ki jo je dal prepeljati v bolnišnico, a tam je kmalu popolnoma izgubila zavest in navzlic vsej pomoči je še isto noč umrla. Oblasti so odredile preiskavo in ta je ugotovila, da je nesrečno umorila strupena primes v barvilu za lase, ki bi samo na sebi sicer ne imelo tako hudega učinka, a se je pridružila slabokrvnosti, zavoljo katere je gospa trpela že prej.

Zakaj mraz na Skandinavskem?

Vremenska postaja na Lofotih je na podlagi mnogoletnega opazovanja odnosov med Zallvskim tokom in podnebjem v skandinavskih deželah prišla do zaključka, da so izredno ostre zime poslednjih let v teh deželah posledica znižanja temperature omejenega toka. Še l. 1937. je znašala temperatura njegovega vodovja v najsevernejših predelih 5 stopinj nad ničlo, v letošnji zimi pa je padla na 2 stopinji. Iz tega je tudi umljivo, da je letošnja zima prinesla v Skandinavijo še ostrejši mraz nego kdaj prej. Vse švedske obale obdaja n. pr. debel led, tako da ladje ne morejo iz pristanišč, a tudi ne v pristanišča. Edino do Göteborga je mogoče s parniki skozi nekakšen ozek prekop v ledovju.

Nevidno steklo

Kakor poročajo iz norveške prestolnice, je v tamkajšnjem fizikalnem zavodu za eksperimentalne raziskave uspelo izdelati steklo, ki je popolnoma nevidno. Izumitelji so prozornost običajnega stekla povečali na ta način, da so spravili na njegovo površino izredno tenko plast umetne smole z zelo majhno lomno sposobnostjo za svetlobne žarke. Steklo je postalo s tem tako prozorno, da ga je treba na mizi otipati, preden ga oko opazi.

Johorski sultan izginil

Pred kratkim smo obširneje pisali o deželi Johore na Malajskem polotoku, ki je prešla sedaj vsa v japonske roke, in o njenem vladarju, sultanu Ibrahimu, ki je veljal za enega najbogatejših mož na svetu. Sedaj poročajo, da je sultan pred dnevi izginil na skrivnostnem način. Njegova družina je v največji skrbeh.

Neki dopisnik tokijskega dnevnika »Asahi Simbun« je srečal, kakor je poročal svojemu listu, v Kluang malajskega stolnika Ahmadta, ki je pripadal ožjemu sultanovemu spremstvu. Stotnik je izjavil, da si ne more razložiti, kam je sultan izginil. Vlada pa je veljal za prijatelja Japoncev in je n. pr. dopustil, da so Japonci nazvali britskim protestom vložili ogromne voote v naprave in nasade v Johoru. Posebno v zadnjem času je britska vojaška policija sultana stalno nadzirala in morda bi se dobila tu kakšna razlaga za njegovo čudno odsotnost.

Koncert neznanih Beethovenovih del

Po zaslugi nekega prosvetnega društva v Bonnu so priredili te dni v tem mestu koncert neznanih Beethovenovih skladb. Predvajali so razna dela iz mladih let velikega skladatelja, ki kažejo tu in tam že odločne znake njegovega poznejšega sloga. Na sporedu je bil kvartet, duet za violo in violončelo, dve serenadi in tri pesmi.

A NEKDOTA

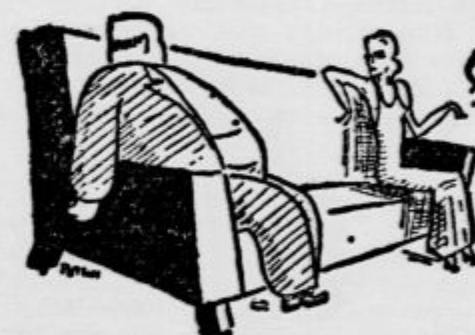
Pred leti je živel na Dunaju novinar, poročevalec o družabnih dohodkih. Ves svet ga je poznal. Mož je bil eleganten odlikoval se ga na popolnoma manire in je imel samo eno napako: tu in tam mu je zmanjkalo drobtin.

V takem stanju je poslal nekega dne postrežnika v zastavljalnico, da bi tam oddal njegovo žepno uro. Zastavni listek in denar naj mu prinese v kavarno in to. Novinar je sedel komaj nekoliko minut v kavarni, ko je vstopil ataše francoskega posla. Znal je novinarja in sedel k njegovi mizi. Zaprlo sta se v pogovor, ki ga na časniki ni prav užival. S strhom je gledal ves čas v vrata. Kaj če pride postrežek prav sedaj in izvleče zastavni listek pred očmi tujega diplomata? Položaj je bil res nevaren.

In postrežek je res vstopil. »Nu,« mu je zaklical novinar že od daleč s posebnim roudarkom in mišom z očmi »kaj je dejal kitajski poslanik?«

Postrežek ga je razumel in odgovoril zložno: »Prosim leno kitajski poslanik je dejal, da vam več ko goldinar za vašo staro čebulo ne dá!«

VSAK DAN ENA

»Kakšna je kazen za dvoženstvo?«
»Dve tašči!«

Kulturni pregled

Brata Vidmarja

V Galeriji Obersnel razstavlja svoje slike brata Drago in Nande Vidmar. Trideset platen je izpolnilo stene te male galerije, ki daje našim umetnikom hvale vredno priliko za prirejanje manjših skoraj intimnih predstav, ki naj ljubiteljem umetnosti nadomestijo obiske v ateljejih, saj je ateljejev v pravem pomenu besede pri nas malo in povrh taki obiski niso niti v navadi.

Razstava obsega devetnajst slik Draga in enajst slik Nandeta Vidmarja. Oba sta predvsem krajinarja, čeprav skušata v nekaterih motivih vključiti v krajino tudi človeka ter se zaustavita kdaj, pa kdaj pri študiju figurativnih motivov, kakor so slike pastirja služkinje, konjev i. pod. Krajine so večinoma iz okolice našega mesta: z Barja in z Jezera pod Krimom. V svojem umevanju čistih slikarskih problemov zlasti kolorita in vsebine slik kaže oba slikarja pravo bratsko sorodnost, kar je tembolj značilno, ker nas vedno znova prepričuje, koliko so umetniške stvaritve odvisne od naravnih in psihičnih značajev stvarjalcev ter se krva sorodnost odraža tudi v umetniškem izrazu dveh podencev.

Oba brata Vidmarja je uvedel v naše slikarsko mošter R. Jakopič leta 1922. Bilo je v času povojne umetniškega vrenja, ko se je mlada umetnost uravala zoper vse staro in »skale novih« se kažejo originalni izrazi svojega tvornega nemira. Mlada brata slikarja sta tudi živila s svojim časom slikala v duhu ekspresionizma in se udeleževala vseh razstav mlade slovenske

umetnosti. Razstavljal sta vedno skupaj, priredila tudi nekaj kolektivnih razstav in zastopala našo umetnost v raznih drugih mestih; njune slike so bile razstavljene na Dunaju, v Berlinu, Pragi, Amsterdamu, v Bruxellesu, Londonu. Tik pred drugo evropsko vojno sta bila brata Vidmarja udeležena na razstavi naše grafike v skandinavskih deželah in na mednarodni grafični razstavi v Fiumi. Sta dopisna člana dunajskega »Hagebunda«, s katerim sta se udeležila več inozemskih razstav.

Leto 1928 je bilo prelomno tudi v njuni umetnosti. Zapustila sta ekspresionizem in njegova formalno revolucionarna gesla ter se obrnila v realizem, v umetnost nove stvarnosti. Priznala sta in v slikah pokazala da je za dobro sliko potrebna bolj točna risba in da barve niso vse. Potovanja v Benetke, v Pariz in v druga umetnostna središča so takisto zapustila v obeh bratih slikarjih močne vtise.

— Začela sva drugače gledati na pomen narave, ki je in ostaja največje učiteljica vseh umetnikov, — nam je dejal v razgovoru na razstavi eden izmed bratov. Drugi pa je ko pripomnil: — Tudi na pomen velikih mojstrov na smisel umetnostne tradicije.

Tako sta se torej brata Vidmarja razvili in izpopolnjevala. Njuna sodnaja stava v Obersnelovi galeriji obsega dela, ki so nastala v zadnjih treh letih. Krajina, genje figura — to so obema poglavitna izhodišča.

Opazja se močna splošna z zemljo

nekateri pripomočki pri ustvarjanju. To zaveda zgolj tehnično plat slike, ki je kajpek za slikarja najvažnejša, vendar se mi zdi, da ni nič manj važna druga — vsebinska. Čas ne dopušta, da bi slikar lovil na platno zgolj zrak in sončno luč, se igral z barvami, s svetlobo in senco, z risbo in z raznimi barvnimi občutji; take impresije in eksproje ne morejo biti zrcalo dobe, ki potrebuje sebi primerno umetnost; zato je treba vsebine.

— Sicer pa, — je zaključil slikar svojo umetniško izpoved, — najboljše je če rečem po Goetheju: Slikar slikaj, ne besediči! Nande Vidmar je ostal še trdneje zvest tej maksimi.

— Govoriti o samem sebi in o svoji umetnosti, — je pripomnil, — je težavna in košljiva zadeva. Kolikokrat se lahko tako govorjenje zavrne z očitkom, češ da vsak umetnik svojo malho hvali. Poudarjam samo: Umetnik bodi iskren: iskren v mišljenju, čustvovanju in delu, pa iskren do tovarišev in do občinstva.

V ostalem je na razstavi bratov Vidmarjev še precej življenja: ljudje prihajajo, si ogledujejo slike in govore o njih kakor na vseh razstavah. Mar ne bi smotnejša vodstva in majhna predavanja o elementarnih zadevah umetnosti pripomogla pogostim razstavam da bi se bolj razširile in poglbolejšje vzgojo za umetnost?!

Kulturna revija »Bulgaria«

Rimska »Associazione Italo-Bulgara« izdaja že tretje leto kulturno revijo »Bulgaria«. Čije direktor je Eugenio Morrelli, glavni urednik pa eden najuglednejših italijanskih specialistov za bolgarski jezik in slovstvo, prof. Enrico Damiani. V redakcijskem odboru so med

drugimi znani slavisti Arturo Cronia, Ettore lo Gatto, Giovanni Maver in Luigi Salvini. Revija »Bulgaria« izhaja v krasni opremi, ilustrirana, ter kaže po vsebini in obliki, da je resnično reprezentativno glasilo italijansko-bolgarskega kulturnega sodelovanja.

V pravkar izišlem 3.—4. zvezku prinaša Enrica Damianija razmišljanja ob dvajsetletnici smrti velikega bolgarskega epika Ivana Vazova »Patria e umanità in Vazov«. Pisec podrobno prikazuje topel in obenem globoko človeški odnos Vazova do svojega naroda; ta odnos preveva vse njegovo pesništvo in pripovedno delo. Toda tudi Vazovu je bila domovina samo nujno in neogibno izhodišče k človeštvu, prav kakor Mazziniju, čigar besede pisec navaja: »Vse delo pomlajevanja, ki se izvršuje v svetu, vse gibanje evropskega obnove, ki označuje našo dobo in ki se bo dovršilo, v kolikor bomo zanj storiili, se bo moralo razviti — tako se zdi — v splošno socialno organizacijo, ki bo imela za cilj človeštvo, za izhodšče pa Domovino.« Te Mazzinijeve besede najbolj razražajo zasnove Vazova, sklepa E. Damiani, in predstavljajo idealni smoter sleherne poštene zavesti. In Vazov je bil prav v tej luči mojster in apostol, sodi o avtorju znamenitega romana o zaslužnem narodu »Pod jarmom« prof. E. Damiani, ki je v Italiji mnogo pripomogel za razširjenje in spoznavanje Vazovinega dela. V njegovem prevodu je nadalje objavljen odlomek iz Vazovljeve »Epopeje o vablenih« z naslovom »Kocis«.

Mara Camerani Teodorova je prispevala pregledno razpravo »Il Teatro lirico in Bulgaria«. Je to nadaljevanje spisa o celotnem razvoju bolgarskega gledališča; prvi del, obsegaajoč oris dramatskega gleda-

SPORT

Zdaj pa zares — z žogico!

V soboto in nedeljo spet table-teniški turnir — to pot v režiji SK Slavije, toda v prostorih Mladike

Po več ko enomesečnem odmoru, v kateri dobili nismo bilo v naši pokrajini nikjer nobenih sportnih prireditelj, temveč je bila v zadnjem hipu odpuščena celo ona zadnja, ki so jo nameravali organizirati pri Mladiki v obliki tableteniškega tekmovanja za moštva — se je sedaj zares mlada in agilna tableteniška sekcija Slavije odločila za zapetno otvoritev sezone v sportnem taboru. Slavijani, ki so se šele pred kratkim z večjo vnetostjo lotili tudi igre z žogico, bodo namreč priredili svoj prvi propagandni table-teniški turnir, in sicer v soboto 7. t. m. popoldne in v nedeljo 8. t. m. ves dan v prostorih SK Mladike na Kodeljevem.

Sporod turnirja bo obsegal vse discipline, med njimi tudi tekmovalne posameznice med ženskami, ki ga zdaj na turnir-

jih ni bilo in na katerega bodo prišle razen članice prireditelja tudi nekatere druge Hermezanke, ki so že resno začele trenirati. Zasedba moških disciplin bo sedve popolna, kar pomeni, da bodo nastopili najboljši igralci Hermesa, Korotana, Mladike in prireditelja, med katerimi so tudi slednji na zadnjih dveh turnirjih že pokazali precejšnjo vigranost, tako da ni izključeno, da bodo morda tudi že poslegli v najvažnejše odločitve.

SK Slavija, ki prireja te vrste prireditelj prvič, vabi vse prijatelje tableteniškega sporta, naj v čim večjem številu obiščejo ta turnir ter vsaj tako pokažejo, da vedo ceniti trud in prizadevanje te najmlajše in že tako priljubljene sekcije v klubu.

Svetovni rekordi v hitrostnem drsanju

Švedski drsalci se bližajo norveškim rekorderjem

V Davosu bivata v teh dnevih dva švedska drsalca na daljave Ake Seyffarth in Harry Jansson, ki sta se pred kratkim postavila z nekaterimi izredno dobrimi časi pri svojih treningih v teku na razne daljave. Še boljše od teh časov pa sta bila izda, ki ju je dosegel Seyffarth na švicarskem prvenstvu, kjer je na 1000 m postavil čas 1:27,5, na 3000 m pa čas 4:43,5, s katerima obema je znatno prekosil nekdanja Thunbergova svetovna rekorda — (1:28,4 in 4:49,6). Ker sta bila oba rezultata dosežena izven konkurence, seveda ne bosta mogla biti priznana kot novi svetovni znaki.

Hitrostno drsanje, sportna panoga na ledu, ki je pri nas dozdaj sploh še nismo začeli gojiti, spada vsekakor med najhitrejša gibanja, ki jih lahko doseže človek z lastnimi nogami. Svetovni rekord na najkrajši progi (500 m) enaka v tej panogi 42,4 sekunde, kar je znano povprečni hitrosti 8,5 sekunde na 100 m ali 42,35 km na uro. Pri tehki na ledu ne pride ta v poštev samo moč in hitrost, temveč obenem tudi vztrajnost in vzdržljivost. Razni računi s hitrostjo drsalca na ledu kažejo na primer, da bi drsalec 10 km dolgo progo pretekel skoraj v polovico krajšem času kakor najboljši tekač na dolge proge, kar pomeni, da bi mu mogel dati skoraj 5 km prednosti.

Ti teki na ledu se izvajajo običajno na progah v okrogli obliki, ki so dolge od 300 do 400 m in običajno pripravljene za dva drsalca, ki na križišču po vsakem krogu menjata progo. Domovina hitrostnega drsanja je Norveška in že več desetletij prihajajo od tam vsi prvaki v tej stroki. Edini Finec, ki se je tudi uveljavil med številnimi Norvežani, je bil svetovni rekorder Thunberg, čigar čase pa — kakor slišimo — pravkar izboljšujejo Švedi, čeprav ne po vseh obstoječih predpisih.

Drobiž od drugod Omejitev sportnih tekem v Nemčiji

Ker so prometna sredstva Nemčiji v tem simskem času potrebna za važne prevoze na fronto, je državni sportni vodja von Tschammer und Osten odredil, da se morajo vse sportne prireditve, na katere bi morali udeleženci potovati dalj kakor 50 km v eni smeri, v tem mesecu odpovedati in določiti na poznejše termine.

Pristojni sportni forumi lahko to omejitev tolmačijo smiselno, predvsem pa morajo skrbeti za to, da se bo v tej dobi primerno poživilo sportno udeleževanje v posameznih krajih in pa v neposredni soseščini.

O novem evropskem rekordu na 200 m prosto, ki ga je preteklo nedeljo dosegel na veliki plavalni prireditvi v Berlinu znani švedski plavalec Björn Borg, smo že pisali, zdaj pa so nam na razpolago še nekateri podrobni podatki o tem tekmovalniku, ki je dalo razen omenjenega rekorda še celo vrsto odličnih rezultatov. Med temi navajamo naslednje najpomembnejše: na 100 m prosto Sved Olsson 58,6 in Madžar Elemeri 1:00,2, na 200 m prosto Madžar Tatos 2:16,2, na 100 m hrbtno Sved Krüger 1:11,2, na 200 m prsno Sved Rothmann 2:42, kar je bil tudi prvi švedski rekord, in še nekaj prav dobrih.

Italijanska hokejska reprezentanca, ki

je ta teden v gostih (po nekaterih švicarskih mestih je preteklo sredo po znanih AMDG — milanskega hokejskega kluba) nastopila proti moštvi iz Chateau d'Oexa in zmagala s 3:0 (2:0, 1:0, 0:0). Milanško moštvo, ki je v nedeljo igralo kot reprezentanca proti Švici, se je lo pot potkazalo v prav zadovoljivi formi in je kljub temu, da so si nasprotniki za to srečanje izposodili nekaj igralcev od drugod, čisto zaslužilo zmago. Na tekmi je bilo okrog 3000 gledalcev. Konec tedna bodo italijanski gostje odigrali še dve tekmi v Lausanni.

Berlinsko hokejsko moštvo Rot-Weissa je odigralo v Bratislavi še drugo tekmo, in sicer to pot proti ekipi SK Bratislave ter zmagalo s 7:0, torej še izdatneje kakor prvi dan (5:0), ko je imelo za nasprotnike visokoslovesne slovaške prestolnice.

Na vzhodni fronti je padel stotnik Adolf Michel, ki je bil na zadnje sportni okrožni vodja v Salzburgu. Michel je bil star 45 let in se je udeležil tudi že prve svetovne vojne.

Hrvatski nogometaši pr. pravljajo za letošnjo sezono očitno vrednotni spored. Razen že dogovorjene meddržavne tekme z Italijo, ki bo sredi marca, neke na italijanski tleh, je hrvatska nogometna zveza pred kratkim prejela tudi iz Bukareste ponudbo za dve tekmi z Rumunijo, od katerih naj bi bila prva meseca maja v rumunski prestolnici, povratna pa v septembru v Zagrebu. Hrvati so ponudbo načeloma sprejeli, obenem pa predlagali, naj se samo kraja obeh tekem zamenjata. Da je to Hrvati v pogajanjih s Španci, da bi jih med turneje, ki jo bodo prihodnji mesec opravili v Nemčiji in Italiji, pridobili za tekmo v Zagrebu. V nadaljnjem računu Hrvati tudi še na po dve tekmi s Slovaško in Bolgarijo, mimo vsega tega pa se nadejajo še, da bodo lahko še letos obračunali z Nemci za nedavni poraz v Zagrebu.

V Zagrebu bo dne 1. marca povratni dvoboj v grško-rimski rokoborbi med reprezentancama Italije in Hrvatske. Kakor znano, so nedavno prvo srečanje v Bariju Italijani dobili s 6:1.

Dne 15. marca bo v Berlinu mednarodni telovadni štirboj med Nemčijo, Italijo, Finsko in Madžarsko. Na tej prireditvi se bodo torej sestali predstavniki štirih najboljših telovadnih narodov v Evropi. Za vsako reprezentanco bodo nastopili po štirje telovadci.

Iz Hrvatske

Hrvatski zdravniki so zborovali. Preteklo soboto je bila v Zagrebu glavna letna skupščina hrvatskega zdravniškega društva. Zborovanje je poteklo po ustaljeni obliki. Hrvatsko zdravniško društvo šteje 836 članov, od teh 27 članov, 7 dopisnih in 802 redna člana. Na predlog širšega upravnega odbora je skupščina soglasno izvolila profesorja kirurgije in predstojnika kirurške klinike v Berlinu dr. Ferdinanda Sauerbrucha za svojega častnega člana.

Delo državnega poročevalskega in propagandnega urada. V razgovoru s tujimi dopisniki je načelnik tega urada dr. Vilko Rieger podal nekaj glavnih načrtov, ki jih hoče propagandni urad v kratkem izvesti. Predvsem bo začel izdajati propagandni tečnik »Spremnost«. Ki ga bo urejal znani hrvatski novinar g. Bogdan kot reprezentativni politični in kulturni organ današnje Hrvatske. Dalje se urad trudi za ojačanje zagrebske radijske oddaje postaje na 120 kv in vzpostavitev več relednih radijskih postaj. Prva bo na pomlad prišla v obrat postaja v Banja Luki. Velika pozornost se posveča tudi hrvatskemu filmu, zlasti zvoč-

nim tehnikom. Naročeno je več filmskih voz, ki bodo obiskovali hrvatske vasi. Že spomladaj jih bo 5 na delu.

Doglavnik dr. Budak pride v Monakovo. V nedeljo, 15. t. m. bo obiskal Monakovo opolnomočeni minister v Berlinu dr. Mile Budak. Z njim bodo prispele še nekatere druge osebnosti, pričakuje pa tudi prihod ministra dr. Sušića. Ob tej priliki bo v Monakovu velika hrvatska delavska manifestacija.

Hrvatski akademiki v Monakovu. Konec preteklega meseca je bila ustanovna skupščina Društva hrvatskih akademikov v Monakovu. Po sprejetju pravil je bilo sklenjeno, da se drstvu imenuje po velikem hrvatskem učenjaku Rudjeru Boškoviću.

Hrvatski veterinarji v Nemčiji. Vlada je poslala večje število mladih veterinarjev v Nemčijo, da prouče nove postopke pri pobijanju živinskih bolezni in se tako specializirajo na tem področju.

Poroka na hrvatskem poslanstvu v Berlinu. Dr. inž. Dragan Matković, prvi tajnik hrvatskega poslanstva v Berlinu, se je preteklo soboto poročil z gđ. Ruth Wernerovo.

Mlad junak z vzhodnega bojišča. V Sarajevu je prišel na kratek dopust 17 letni Erik Deringer, ki je bil za svoje junastvo na vzhodnem bojišču odlikovan z železnim križem I. stopnje. Fant se je lani meseca julija prostovoljno javil v SS-oddelek.

Uspeh hrvatskih umetnikov na Dunaju. Pred dvelet je bila v dunajski Operi priporočena »Carmen«, v kateri so gostovali: Gosti kot Don Jose, Zupan kot Escamillo in Anka Jelacić v naslovni vlogi opere Zagrebaški umetniki so imeli velik uspen.

Sedež Velike župe Pliva in Rama ostane naprej v Jajcu. Hrvatski listi poročajo da se je iz Jajca v Bugojno preselil samo sedež ustaškega štaba Velike župe Pliva in Rama, sam sedež župe Pliva in Rama pa je še nadalje ostal v Jajcu.

Ukinjeno naglo sodišče v Brčkem. Po odredbi pravosodnega ministrstva je bilo ukinjeno naglo sodišče v Brčkem, njegovi člani pa razrešeni dolžnosti. Rešene spise mora sodišče izročiti ministrstvu, nerešene spise pa poslati naglemu sodišču v Banja Luki.

Novoletni sprejem pri Poglavniku v zvočnem tehniku. Pravkar predvajajo v zagrebskih kinematografih nemški zvočni tehnik, v katerem je med drugim prikazan sprejem diplomatskega zbora v Zagrebu pri Poglavniku.

Huda zima traja dalje. Iz vseh krajev Hrvatske prihajajo v Zagreb poročila o hudi zimi, ki nikakor neko popustiti. Po mestnih ulicah pasanti skoro tekačo, da bi se čimprej umaknili na toplu. Zaradi mraza je začelo pokati dreve in bo škoda predcejsnja. — Hud mraz je bil spremljan tudi z obilico snega. V Zagrebu je bilo pretekli teden zaposlenih pri čiščenju ulic 1171 delavcev. — Zaradi mraza so zamrzle mnoge reke in jezera. Na Savi je pri jakuševskem mostu led debel 3 metre. Zljaj so ga začeli razstreljavati, da ne bi podrl lesenih koz mostu, ki vodi čez Savo.

Priznanje hrvatskim delavcem. V neki svoji izjavi je vodja nemške delovne fronte dr. Rudolf Ley posebej pohvalil hrvatske delavce. Izjavil je med drugim, da je danes v Nemčiji 20 odstotkov inozemskega delavstva in med temi zavzemajo znatno število Hrvat, ki se po vrednosti v vsej Nemčiji cenijo kot eni najboljših.

Podjetniške aprovizacije. Po odredbi trgovskega ministra bodo morala vsa večja gospodarska podjetja ustanoviti aprovizacije za svoje nameščenice. Poseben odbor v trgovinskem ministrstvu bo dal podjetjem potrebna navodila.

Hrvatski Sabor. Poglavlak je izročil predsedniku najvišjega sodišča spise, ki se nanašajo na zapetno oživljenje hrvatskega Sabora. V smislu zakona bo predsednik vrhovnega sodišča ugotovil seznam članov Sabora in ukinil nadaljnje korake, predvidene z zakonom.

Zbiranje perila. Vodja nemške narodne skupnine Altgayer, je pozval vse nemške organizacije k zbiranju škornjev, čevljev, volnenih predmetov in perila za nemško vojsko. Zbirka bo zaključena 10. t. m.

Hrvatski delavci za Nemčijo. Iz Sarajeva je odpotovala v Nemčijo skupina 500 delavcev, ki imajo z nemškimi podjetji že sklenjene delovne pogodbe.

Visoko globa za navijanje cen. Zagrebaška gospodarska policija je kaznovala trgovca in idustrija Ivana Pandžića z visoko globo 200.000 kun in 3 dni zapora zaradi tega, ker ni imel v svoji trgovini označenih cen za nekatere vrste blaga in ker je poel ne predmete prodajal po višjih cenah kakor so bile uradno določene.

Novo vodstvo Potniškega urada. Z naredbo trgovskega ministra je bil imenovan za upravitelja potniškega urada Nezavisne države Hrvatske dr. Josip Jerić, za njegovega poverjenika pa dr. Zlatko Prebeg.

Mali oglasi

Službo dobi

Neseda 1. — 60. taks — 60. za dananje naslova ali za turo 1. 5.—

Urarskega

pomočnika samostojnega s kompletom orodjem iste Fr. P. Zaier, Stritarjeva 6. 1682-1

Gospodična

prijaznega nastopa dobi mesto v boljši trgovini. Prednost izučene v fototografiji, ki obvlada delo v foto laboratoriju. Naslov v vseh posl. Jutra. 1851-1

Gospodično

ki bi mi honorarno pisala italijanska pisma s tiskom. Po nudbe na og. odd. Jutra pod »br. 1515« 1824-1

Učiteljsko moč

za nemški pouk 1., 2., 3. in 4. razreda gimnazije z znanjem latinščine in po možnosti angleščine italem. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Gimnazija« 1783-1

Gračinsko

kuharice prvovrstno, zmnožno slovenščine in nemščine z dolga letnimi sprejeli italem za raki. Ponudbe s prepisi sprejeli poslati na Gred ni urad kneza Auerneberg. Soteska, pošta Straz pri Novem mestu. 1784-1

Perfektno sobarico

zmnožno tudi nekaj gospodinstva z znanjem slovenščine in nemščine ter z dolga letnimi sprejeli italem za vasi sotreimem. Ponudbe s prepisi sprejeli poslati na Gred ni urad kneza Auerneberg. Soteska, pošta Straz pri Novem mestu. 1785-1

Prodaj

Neseda 1. — 60. taks — 60. za dananje naslova ali za turo 1. 5.—

Prodaj

en globok in en športni vozček. Povzre se: trgovina fakič, Stari trg 26. — Ljubljana. 1840-6

Prodaj

Garvenesaliko za kopane rodnike in telonski gramofoni s ploščami. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Odlično« 1704-6

Kupim

Neseda 1. — 60. taks — 60. za dananje naslova ali za turo 1. 5.—

Kože

domačih mačk, lisic in vse druge vrste od divjadi. ne kupuje in plačuje zelo visoke cene Zdravci Ljubljana, Stari trg 30. 1819-7

Auto, moto

Neseda 1. — 60. taks — 60. za dananje naslova ali za turo 1. 5.—

Pozor!

Lastniki avtomobilov z generatorjem! Moderniziramo in popravljamo vse vrste generatorjev — Velika zaloga električnih ventilatorjev, črpal in vseh potrebnih za generatorje Generator delavnica, Tršče 13 (Figuovec, levo dvo-riče) Tel. 29-27. 1774-42

Kolesa

Neseda 1. — 60. taks — 60. za dananje naslova ali za turo 1. 5.—

Več tricikljev

različne velikosti, s prama gumami, najbolje izdelane in dno z avtogumami, za zelo nizko ceno prodam. Generator delavnica, Tršče 13, (Figuovec, levo dvo-riče) tel. 29-27. 1777-11

Posest

Neseda 1. — 60. taks — 60. za dananje naslova ali za turo 1. 5.—

Parcele

v Ljubljani ali na periferiji kupim. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Neposredno« 1708-20

Stavbno parcelo

lepo okrog 2000 m2 prodam v prijaznem mestu na Dolenskem. Pripravna za trgovca ali privatnika. Naslov v vseh posl. Jutra. 1850-20

Njivo v Klečah

3000 m2 ob cesti prodam. Horvat, Poljanska c. 69. 1845-20

VSAK

naš naročnik je zavarovan

ALI

ste poravnali naročnino?

Stanovanja

Neseda 1. — 60. taks — 60. za dananje naslova ali za turo 1. 5.—

2 opremljeni sobi

z uporabo kuhinje in kopalnice po možnosti v centru italem za februar ali za marec. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Poročeno« 1690-21a

Enosob. stanovanje

sobe, kuhinje, šrampe in pritlik inšče starejši zakonski par (upokoje ne) brez otrok za ta. ko. Ponudbe pod »Zima 1.« na og. odd. Jutra. 1852-21a

Sobe išče

Neseda 1. — 60. taks — 60. za dananje naslova ali za turo 1. 5.—

Opremljeno sobo

ozir. kabinet italem za takoj ali 15. februar, odnos no 1. marec, event. grem kot sostanovalka. Plačam 50 lit nagrade. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Za stalno 50« 1838-23a

PER LA CURA DELLE CIGLIA

ZA NEGO OBRVI

A BASE VITAMINICA

FAVORISCE LA CRESCITA

Presso farmacie e profumerie

o inviando vaglia di L. 25. — a:

PRODOTTI PI. B1., Via P. Castaldi 8, Milano

Cercasi rappresentante

o concessionario

Iščemo

zastopnika ali predstavnika

+ ZDRUZENJE POOBLASČENIH GRADITELEJV V LJUBLJANI

obvešča vse svoje člane, da je umrl naš iskreni tovariš in član, gospod

IVAN SVETINA

poobl. graditelj

Nepozabnega pokojnika spremimo k zadnjemu počitku v soboto, dne 7. februarja 1942. ob pol 4. uri popoldne z Jal. kapele sv. Jožefa, na pokopališče k Sv. Križu.

Draga tovariša ohranimo v trajnem in častnem spominu.

UPRAVA ZDRUZENJA.

Sobo odda

Opremljeno sobo takoj oddam. Naslov v posl. Jutra. 1827-23

Glasbila

Neseda 1. — 60. taks — 60. za dananje naslova ali za turo 1. 5.—

Klavirsko

harmoniko za 350 lit prodam. Hrvats Poljanska c. 69. 1844-26

Klavirsko

harmoniko model Hohner, 120 basov prodam. Lepodvorska ul. 28. 1822-26

Živali

Neseda 1. — 60. taks — 60. za dananje naslova ali za turo 1. 5.—

Zajce

orjake prodam. Germek. Pot na Rakovo ješlo 36. 1820-27

Izgubljeno

Neseda 1. — 60. taks — 60. za dananje naslova ali za turo 1. 5.—

Denarnico in

legitimacijo

z važnimi listinami sem izgubil od glavnega kolodvora do Dravli. Prosim naslednja, naj jo odda proti nagradi Dravelska ulica 33, Ljubljana. 1834-28

Stroji

Neseda 1. — 60. taks — 60. za dananje naslova ali za turo 1. 5.—

Stružnico

za železo dolžina 1,50 m dobro ohranjeno kupim. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »5000« 1833-29

Širite

„JUTRO“

ZAHVALA

Za dokaze sočutja, ki smo jih prejeli ob smrti našega ljubljene sina, brata, nečaka itd.

Urbančič Antona

električarja opernega gledališča

se tem potom prisrčno zahvaljujemo. Naša iskrena hvala vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti in pokrili njegov grob s cvetjem. Posebna hvala članom opernega gledališča za lepe vence in tolažbe polno žalostinko.

Ljubljana, dne 6. februarja 1942.

Zalujoča rodbina Urbančič in ostalo sorodstvo

Sabatin:

DOTA IN SRCE

Roma

Komaj sta prva dva, ne sluteč, kakšna usoda je doletela tovariše, prilezla iz vode na breg, smo jima postregla iste načla.

Nato sem ukazal Adonu in Michelotu, naj prevzameta konje, in — še vedno s potvorjenim glasom — poprosil gospodično in viteza, naj gresta z menoj. Odvedel sem ju po rahlem pologu vse do tja, kjer sta bili naši prvi žrtvi privezani k drevesoma.

Montrésorjevo zelo mladeniško obličje je pri sečini s čudno zlobnim izrazom zavijalo oči in strmelo vame. Pristopil sem k njemu in mu vzela zamašek iz ust, a tega sem se hitro pokesal, zakaj v naslednjem trenutku mu je planila iz ust takšna ploha kletvic, da sem nehote pogledal v nebo. Čes ali se ne podira na naju. Nazadnje je hudornik vendarle usahnil...

»Preden me zapustite v tem stanju, gospod de St. Auban,« je dodal, »se nadejam, da mi pojasnite svoje nerazumljivo in nasilno ravnanje.«

»St. Auban!« je vzkliknil vitez.

»St. Auban,« je ponovila Ivona.

Čeprav jima je obema drhtelo v glasu začudenje, sem vendar vedel, da je različnega izvira.

»Ne, ne St. Auban,« sem smehoma odvrnil in nehal pretvarjati glas.

»Vsi pekleniški! Ta glas poznam,« je vzkliknil Montrésor

»Že mogoče! Kaj pa obraz?« Hkratu z vpraš